



On november.

Hingede aeg. Üks aasta pimedamaid ja tihti ka udune aeg, millal arvati hingi kodus käivat. Neljapäeva õhtul kaeti tuppa, sauna või toapealsele laud ja kutsuti hingi nimepidi toituma. Veel tosikond aastat tagasi oli kombeks süüdata hingedepäeval aknal küünal, et valgustada hingede koduteed. Tänapäeval enamuses kodudes enam hingi ei oodata – hingedepäeval viivad paljud pered küünla lahkunute hauale.

Pikkade pimedate õhtutega hingede aega sobib kindlasti ka juttude vestmist ning laua- ja seltskonnamängude mängimine. Eriti sellisel juhul, kui peres on lapsi. On ju seltskonnamängude hulgaski väga palju arendavaid – näiteks sõnamängud. Tihti kurdetakse, et lapsed ei armasta enam lugeda ja nende sõnavara on väike. Ega alati endalegi meelde tule, kui rikas meie keel tegelikult on. Näiteks sellesama sõna „hing“ abil saab moodustada väga palju erinevaid tegevusi, omadusi ja seisundeid tähendavaid väljendeid. Öeldakse „hing ajab pinde“ (murelik), „hing sai täis“ (vihastuma), „hing niidiga/nööri/paelaga kaelas“ (suremas), „hing on haige“ (murelik), „hing on puhas“ (süütu), „hing välja minemas“ (suremas), „hinge alla panema“ (tühjaks jooma/ära sööma), „hinge löikama“ (puudutama), „hinge matma“ (lämmatama), „hinge kinni pidades“ (huviga), „hinge täis ajama“ (vihastama), „hinge võtma“ (surmama), „hinge seest sööma“ (tüütama), „hinge minev“ (emotsionaalne), „hinge vaakuma“ (kiratsema, surema), „hinge eest“ (pingsalt), „hinge sisse puhuma“ (elustama), „hinge puistama“ (pihtima), „hingearst“ (kirikuõpetaja, psühhiaater), „hingehind“ (kõrge hind), „hingehaav“ (solvang), „hingehäda“ (mure), „hingejõud“ (tahtejõud), „hingekarjane“ (kirikuõpetaja), „hingekell“ (matusekell), „hingekeeled“ (tundmus), „hingekosutus“ (lohutus), „hingeliigutus“ (heldimus), „hingeline“ (emotsionaalne, hell), „hingenatuke“ (elu), „hingepiin“ (mure), „hingesoojus“ (headus), „hingesopis“ (sisimas), „hingesugulane“ (lähedane), „hingesuurus“ (üllus), „hingetu“ (ilmetu, tuim), „hingetõmbeaeg“ (puhkehetk), „hingevalu“ (mure), „hingevärin“ (närveerimine), „hingeõnnistus“ (lunastus) jne. Kindlasti suudab igauks siia veel nii mõnegi ütlemise lisada. Ka inimese jaoks nii olulises tegevuses nagu hingamine ei puudu „hing“.

Juttude vestmine ärgitab meenutama ja mõtlema. Hingede aeg on ka asjade selgemaks mõtlemise aeg.

Üks Näoraamatu postitus toob meelde järgmise vana loo. Ühel päeval küsis keegi Sokratese käest: „Kas sa tead, mida sinu kohta räägitakse?“ „Oota,“ ütles Sokrates: „laseme selle info läbi kolme filtri.“ „Kolme filtri?“ „Just. Esimene filter on tõde. Oled sa kindel, et see jutt, mida sa mulle räägid, vastab tõele?“ „Ei, sest ma kuulsin seda...“ „Nüüd teine filter. See on headus. Kas sa tahad mulle midagi head rääkida?“ „Mitte päriselt.“ „Vaatame kolmandat filtrit. See on kasulikkus. Arvad sa, et su info võib kasulik olla?“ „Ma ei usu.“ „Siis kui see, mida sa mulle tahad ütelda, ei ole tõde, hea ega kasulik, siis miks sa mulle üldse seda rääkida tahad?“

Kas küsime seda endalt piisavalt tihti?

Et hing ei saaks täis ega oleks haige, vaid soe ja suur!

LEILI KUUSK

avalike suhete spetsialist







## Põhja-Sakala Vallavolikogus

**15.10.2019**

Otsustati kehtestada Põhja-Sakala valla eelarvestrateegia aastateks 2020–2023;

kehtestada Põhja-Sakala vallavalitsuse (ametiasutuse) teenistuskohdade koosseis ja struktuur;

määrata vallavanemale ja palgalistele vallavalitsuse liikmetele alljärgnevad soodustused: (1) vallavanema Hermann Kalmuse ning palgaliste vallavalitsuse liikmete Jaanus Rahula ja Tarmo Riiski mobiiltelefoni hüvitis on 20 eurot kõnedeks ja andmesideks; (2) vallavanemale Hermann Kalmusele anda kasutada vallavalitsuse ametiauto; garažeerimise kohaks on vallavanema elukoht ja ametiautoga on lubatud teha erasõite; (3) palgalisele valitsuse liikmele Tarmo Riiskile anda kasutada vallavalitsuse ametiauto; garažeerimise kohaks on T. Riiski elukoht ja ametiautoga on lubatud teha erasõite;

avaldada umbusaldust volikogu esimehele Arnold Pastakule;

korraldada uue volikogu esimehe valimised; kandidaatideks esitati Aino Viinapuu ja Siim Avi, kes taandas enda kandidatuuri. Hääletamiskomisjon tegi volikogu esimehe valimisel kindlaks hääletustulemused: 14 poolthäält, 5 vastuhäält, 1 tühi sedel. Vallavolikogu esimeheks valituks osutus Aino Viinapuu;

korraldada volikogu aseesimehe valimised; kandidaatideks esitati Aare Kolk ja Andrus Keerd. Hääletamiskomisjon tegi volikogu aseesimehe valimisel kindlaks kandidaatidele antud hääled: Aare Kolk 14 häält ja Andrus Keerd 6 häält. Vallavolikogu aseesimeheks valituks osutus Aare Kolk; kuulati vallavanema Hermann Kalmuse ülevaadet vallavalitsuse tegevustest ning kodanike/asutuste pöördumistest.

**24.10.2019**

Otsustati tunnistada kehtetuks Põhja-Sakala Vallavolikogu 23.08.2018 otsus nr 71 „Suure-Jaani tööstusala maatükile hoonestusõiguse seadmine“;

kehtestada Põhja-Sakala valla jäätmevaldajate registri põhimäärus;

kehtestada Suure-Jaani Noortekeskuse põhimäärus;

nimetada Viljandimaa Omavalitsuste Liidu vanemate kogusse Põhja-Sakala valla esindajatenä: volikogu liikmete hulgast vallavolikogu esimees Aino Viinapuu, tema asendusliikmeks vallavolikogu aseesimees Aare Kolk; valitsuse liikmete hulgast vallavanem Hermann Kalmus, tema asendusliikmeks abivallavanem Jaanus Rahula;

nimetada Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule valla esindajateks: volikogu liikmete hulgast vallavolikogu esimees Aino Viinapuu, tema asendajaks vallavolikogu aseesimees Aare Kolk; valitsuse liikmete hulgast vallavanem Hermann Kalmus, tema asendajaks abivallavanem Jaanus Rahula;

lubada Põhja-Sakala Vallavalitsusel välja kuulutada riigihange „Tarbeauto liisimine kasutusrendi korras“ mahtuniversaali kasutusrendile võtmiseks ning seoses sellega võtta eelarveaastateks 2019–2024 rahalisi kohustusi kuni 20 000 eurot;

kuulati Jaanus Rahula ja Kalev Miti ettekannet elektroonilistest lahendustest;

kuulati abivallavanema Jaanus Rahula ülevaadet oma valdkonna tegevustest;

kuulati vallavanema Hermann Kalmuse ülevaadet vallavalitsuse liikmete tegevustest, vallavalitsuse tegevustest ning kodanike/asutuste pöördumistest.



## Põhja-Sakala Vallavalitsuses

**02.10.2019**

Otsustati majandusosakonnal väljastada: (1) kasutusalade Tällevere külas Tõnne kinnistule püstitatud septiku ja imbtunneli kasutusele võtmiseks; (2) ehitusloa puurkaevu rajamiseks Kildu külas Raja kinnistule, Tääksi külas Nõlvaku kinnistule, Kangrussaare külas Mäeltvälja kinnistule ja Kärevere külas Viluvälja kinnistule; Reegoldi külas Suurfarmi kinnistul asuva töökoja-tootmishoone ümberehitamiseks;

sõlmida isikuga leping puudega lapse koolitranspordi kulude hüvitamiseks;

kinnitada Võhma lasteaia Mänguveski hoolekogu koosseis: Kaiti Vindi – lastevanemate esindaja rühmast Veskisellid; Kairi Asu – lastevanemate esindaja rühmast Terakesed; Tairi Lappalainen – lastevanemate esindaja rühmast Rukkililled; Getter Roosna – lastevanemate esindaja rühmast Oakesed; Ülle Helü – õpetajate esindaja; Anneli Siimussaar – lasteasutuse pidaja esindaja;

kinnitada Olustvere lasteaia Piilu hoolekogu koosseis: lastevanemate esindajad: sõimerühmast Sirle Mill, Etta Sakkis; nooremast aiarühmast: Helena Kapp, Annika Karu; vanemast aiarühmast Anneli Silm; õpetajate esindaja Tiina Alles; lasteasutuse pidaja esindaja: vallavalitsuse haridusspetsialist või tema kohusetäitja;

kinnitada Suure-Jaani esmatasandi tervisekeskuse füsioteraapiateenuse hinnakiri;

eraldada haridustoetuse reservist 167 387 eurot valla munitsipaalkoolide kulude katteks järgnevalt: Kirivere kool 17 329 eurot; Kõpu põhikool 13 555 eurot; Olustvere põhikool 7987 eurot; Suure-Jaani gümnaasium 42 984 eurot; Suure-Jaani kool 50 952 eurot; Võhma kool 34 580 eurot;

esitada kohtule avaldused eestkoste seadmiseks ühele isikule ja eestkoste pikendamiseks kahele isikule;

osutada koduteenust ühele isikule;

lugeda koduteenuse osutamine isikule lõppenuks seoses isiku surmaga;

lõpetada isikule hooldajatoetuse maksmine;

muuta Põhja-Sakala Vallavalitsuse 31.07.2019 korraldust nr 404 „Hajaasustuse programmi taotluse osaline rahuldamine“ järgmiselt: (1) muuta korralduse pealkirja; uus pealkiri on „Hajaasustuse programmi taotluse rahuldamine“; (2) muuta punkti 1 ja sõnastada see järgmisel kujul: „1. Määrata Põhja-Sakala valla 2019. aasta hajaasustuse programmi taotletud toetussumma täismahus järgmisele taotlejale.“; (3) muuta punkti 1.1. ja sõnastada see uuel kujul;

kiita heaks hajaasustuse programmist toetuse saaja projekti „Tällevere küla Tõnne talu omapuhasti rajamine“ aruanne koos täitmise eelarvega;

määrata katastriüksuste jagamisel moodustatud uutele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed: Supsi külas Pikasöödi, Kontori-Matsi, Napsi, Kontori-Matsi põld, Koopamäe, Papioja, Toomeoja, Tammiste ja Tammepõllu katastriüksuste jagamised; Kõpu alevikus Kullamäe, Viljandi mnt 12 ja Viljandi mnt 4 katastriüksuste jagamised;

anda nõusolek Tohvri silla tee maaüksuse jätmiseks riigi omandisse ja määrata riigi omandisse jäetavale maaüksusele koha-aadressiks: Viljandi maakond, Põhja-Sakala vald, Sandra küla, Tohvri silla tee maaüksus (number LY1908296766, ligikaudne suurus 1,19 ha) ja sihtotstarbeks: 100% transpordimaa (007; L); taotletaval maaüksusel ei ole hooneid ning selle suhtes ei ole esitatud tagastamise ja erastamise avaldusi;

kiita heaks sihtotstarbeliselt eelarvesse laekunud summade kasutamine esitatud kujul;

arvestada AS-ile Suure-Jaani Haldus 22 013 eurose Sürgavere Õpetajate maja remondikulu hüvitamiseks vajaliku raha eraldamisega 2020. aasta eelarve eelnõu

koostamisel, kuna 2019. a eelarves sellise kuluga arvestatud ei ole;

kinnitada hinnapäringul „Suure-Jaani lasteaia Sipsik hoone rekonstrueerimistöde omanikujärelevalve“ hindamiskomisjoni tehtud otsused: tunnistada edukaks pakkumuseks Kojak OÜ (registrikood 14074367) pakkumus ja sõlmida Kojak OÜ-ga kirjalik hankeleping teenuse osutamiseks hanketeates sätestatud tingimustel edukaks tunnistatud pakkumuses näidatud hinnaga;

nimetada valla kaasava eelarve analüüsi ja hindamiskomisjoni liikmeteks vallavalitsuse esindajatenä: Kärt Linder, Jaanus Rahula ja Erki Heinaste;

arvata valla kriisikomisjoni koosseisust välja komisjoni esimees Tõnu Aavasalu ja komisjoni aseesimees Kalevi Kaur; kinnitada valla kriisikomisjoni koosseisus:

vallavanem Hermann Kalmus – komisjoni esimees – nimetab komisjoni aseesimehe;

abivallavanem Jaanus Rahula;

AS Suure-Jaani Haldus juhatuse liige Lembit Kruuse;

sotsiaalosakonna juhataja Eveli Lilleoja;

Suure-Jaani päästekomando pealik Rauno Ruut;

piirkonnapolitseinik Silver Simuste;

Kõpu piirkonnajuht Kärt Linder;

Kõo ja Võhma piirkonnajuht Tarmo Riisk;

AS Võhma Elko juhatuse liige Kuldar Kipper;

Kõpu PM OÜ juhatuse liige Tõnu Vreimann;

Kõo Agro OÜ agronoom Andrei Pukman;

SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse juhataja Marika Tirmaste;

Pilistvere hooldekodu juhataja Elle Leis;

tutvuti volikogu eelnõuga „Põhja-Sakala valla eelarvestrateegia 2020–2023“; muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 8. oktoobril;

otsustati selgitada välja Võhma linnas Tallinna tn 43 omandisuhted ja teha edasiseks tegevuseks eeltööd;

kuulati AS Võhma ELKO nõukogu esimehe selgitusi vallavalitsusele kui aktsiaseltsi üldkoosolekule avalduste suhtes, mis vallavanema Tõnu Aavasalu poolt saadeti Konkurentsiametile ja Keskkriminaalpolitseile.

**09.10.2019**

Otsustati mitte algetada keskkonnamõju hindamist Koksvere külas Siimani farmi kinnistul vasikalauda nr 5 ja vasikalauda nr 6 projekterimistingimuste väljastamisega; määrata Koksvere küla Siimani farmi kinnistule vasikalauda nr 5 ja vasikalauda nr 6 ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekterimistingimused;

määrata Tääksi külas Kalda kinnistule kavandatava abihoone ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekterimistingimused;

majandusosakonnal väljastada kasutusteatised Loopre külas Pardiaugu kinnistul ümber ehitatud sauna ja Lahmuse külas Uue-Võidu kinnistul ümber ehitatud elamu kasutusele võtmiseks;

vajalike dokumentide olemasolul sõlmida lepingute eelnõude alusel MTÜ-ga Maarja Kukumägi Moe- ja Tantsukool, MTÜ-ga Dance Dream, Iluuisutamisklubiga Tartu, Tenniseklubiga Fellin, MTÜ-ga Urban Style ja Maerobic OÜ-ga valla lastele huviharidusteenuse ostmiseks lepingud kestvusega kuni 31.12.2020;

anda nõusolek avaliku ürituse teates esitatud tingimustel avalike ürituste pidamiseks: (1) Suure-Jaani laad 20.10.2019 kell 10–15 Ilmatari tn 9 kinnistul Suure-Jaanis; (2) Fantastika tsirkus 16.10.2019 kell 18–20 Tallinna tn 11a kinnistul Võhmas;

maksta tegevusalalt Seltsitegevus MTÜ-le Kildu ratsaklubi 300 eurot toetust 12.–13.10.2019 toimuva ratsavõistluse „Kildu ratsakeskuse oktoobrikarikas 2019“ korraldamiseks;



## Põhja-Sakala Vallavalitsuses

esitada kohtule avaldus isikule eestkostja määramiseks;

muuta Põhja-Sakala Vallavalitsuse 31.07.2019 korralduse nr 403 „Hajaasustuse programmi taotluste tingimuslik rahuldamine“ punkti 1.19. ja sõnastada see uuel kujul;

riigihankel „Põhja-Sakala valla Võhma-Kirivere kergliiklustee projekteerimine“ (viitenumber 213893): (1) tunnistada edukaks pakkumuseks Hepta Group Energy OÜ pakkumus kui majanduslikult soodsaim pakkumus; (2) jätta kõrvaldamata ja kvalifitseerida tõendite alusel edukas pakkuja Hepta Group Energy OÜ, kuna pakkujal puuduvad kõrvaldamise alused ja pakkuja vastab riigihanke alusdokumentides esitatud kvalifitseerimistingimustele; (3) vallavanemal või tema asendajal sõlmida Hepta Group Energy OÜ-ga hankeleping;

kehtestada 1. jaanuarist 2020 Pilistvere hooldekodu kohatasu suuruseks 700 eurot, millele lisandub arsti juures käimise transpordikulu;

määrata vallavalitsuse osakondadele ja hallatavatele asutustele 2020. aasta eelarve eelnõu koostamiseks eelarve kulude piirsummad;

väljastada garantiikiri projekti „Suure-Jaani skatepark“ kaasfinantseeringu tagamiseks summas 13 442,76 eurot;

saata volikogule vastu võtmiseks eelnõud: Põhja-Sakala Vallavalitsuse (ametiasutuse) teenistuskohade koosseisu ja struktuuri kehtestamine; Põhja-Sakala vallavolikogu esimehe valimine; Põhja-Sakala vallavolikogu aseesimehe valimine;

saata volikogule menetlemiseks Põhja-Sakala valla eelarvestrateegia 2020–2023 eelnõu ja selle muudatustepanekud.

### 16.10.2019

Otsustati majandusosakonnal väljastada: (1) ehitusload Supsi külas Kõrgenurme kinnistul asuva kuuri ümberehitamiseks ja laiendamiseks üle 33% mahust, Kobruvere külas Kalmeti kinnistule puurkaevu rajamiseks, Olustvere alevikus Jaamaküla tee 31 kinnistul asuva elamu ümberehitamiseks, Olustvere alevikus Jaamaküla tee 9 kinnistul asuva kaarhalli ümberehitamiseks ja laiendamiseks üle 33% mahust; (2) kasutusload Võhma linnas Staadioni kinnistule püstitatud väljõusaali ja Metskülas Palitse kinnistule püstitatud reoveekanalisatsiooni septiku kasutusele võtmiseks; (3) ehitusteatis Võhma linnas Jaama tn 7 kinnistul asuva elamu ümberehitamiseks;

määrata Taevere külas Pärna ja Tihase kinnistutele kavandatava paisu ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

lõpetada isikule seatud hooldusteenus ja hooldaja-toetuse maksmine;

suunata isik järeelhooldusteenusele;

kiita heaks hajaasustuse programmist toetuse saajate projekti „Metskülas Palitse majapidamise kanalisatsioonisüsteemi rajamine“ ja projekti „Ojaääre talu juurdepääsute rajamine“ aruanded koos täitmise eelarvega;

määrata vallavalitsuse hallatavale asutusele 2020. aasta eelarve eelnõu koostamiseks eelarve kulude piirsumma;

kiita heaks Põhja-Sakala valla ja AS-i Suure-Jaani Haldus vahel sõlmitava sihtfinantseerimise lepingu eelnõu; lepinguga eraldatavaid sihtotstarbelisi vahendeid kasutatakse Suure-Jaani linnas Tallinna tn 24 asuva Suure-Jaani kooli võimla ja algklasside juurdeehituse katuse ja selle vihmaveesüsteemide rekonstrueerimistööde teostamiseks; volitada vallavanemat või tema asendajat sõlmima AS-iga Suure-Jaani Haldus nimetatud lepingut;

kehtestada 1. jaanuarist 2020 Kõpu hooldekodu kohatasu suuruseks 660 eurot kuus, millele lisandub: põetusmähkmete kasutajatele 35 eurot kuus ja retsep-

tiravimite maksumus isikule ostetud retseptiravimite eest;

paluda valdkondade juhtidel koostada 25. oktoobriks taotluste analüüs (millised ostud saaks ära teha 2019. a eelarvest ning millised lisaraha taotlused on põhjendatud); pearaamatupidajal koostada valdkondade põhine protsentuaalne kulude jaotus ja edastada valitsuse liikmetele;

korraldada lihthange „Põhja-Sakala valla Võhma linna Tallinna tn 11a üürielamu ehitusprojekti koostamine“; moodustada menetlustoimingute läbiviimiseks komisjon: komisjoni esimees – abivallavanem Jaanus Rahula; komisjoni liikmed – ehitusspetsialist Avo Põder ja hankespetsialist Tiiu Umal; kinnitada lihthanke „Põhja-Sakala valla Võhma linna Tallinna tn 11a üürielamu ehitusprojekti koostamine“ alusdokumendid;

moodustada valla vara enampakkumiste korraldamiseks ja läbiviimiseks vallavalitsuse ajutine komisjon: abivallavanem Jaanus Rahula – komisjoni esimees; vallasekretäri abi Kristi Laane – komisjoni sekretär; arendusspetsialist Erki Heinaste;

nimetada osaihingus Koksvere Maja (registrikood 14465547) valla osanikuõigusi teostavaks isikuks Jaanus Rahula; tunnistada kehtetuks Põhja-Sakala Vallavalitsuse 12.06.2018 korraldus nr 416 „Osaniku õigusi teostava isiku nimetamine“, millega oli osanikuõigusi teostavaks isikuks nimetatud Kalevi Kaur;

arvata Olustvere Põhikooli hoolekogust välja vanemate esindaja Mikk Reier; kinnitada Olustvere Põhikooli hoolekogu koosseis: vanemate esindajad: Aago Indre, Mait Rand, Tjorven-Hele Soomets, Sandra Urvak, Jaanika Madison, Tiina Randaru; õppenõukogu esindaja Heli Alliksaar; õpilasesinduse esindaja Mariin Toome;

saata volikogule vastu võtmiseks eelnõud: Põhja-Sakala valla jäätmevaldajate registri põhimäärus; Viljandimaa Omavalitsuste Liitu esindajate ja nende asendajate nimetamine; Eesti Linnade ja Valdade Liitu esindajate nimetamine; Loa andmine varaliste kohustuste võtmiseks.

### 23.10.2019

Otsustati majandusosakonnal väljastada: (1) ehitusload Koksvere külas Kontori kinnistule ja Võhma linnas Pärna tn 17 kinnistule maasoojuspuuraukude rajamiseks, Tällevere külas Pulgasaare ja Talli kinnistutel asuv L134A Suure-Jaani alajaama 110kV sisestusvisangu mastidel 1Y ja 2Y ümberehitamiseks, Mäekülas Karu kinnistule, Olustvere alevikus Jaamaküla tee 3 kinnistule ja Ängi külas Saaremõisa kinnistule puurkaevude rajamiseks; (2) ehitusteatis Suure-Jaani linnas Ilmatari tn 6 kinnistul asuva 8 korteriga elamu ümberehitamiseks;

anda nõusolek puurkaevu hooldusala planeerimiseks Põhja-Sakala valla omandis olevale Klubi kinnistule ca 113 m<sup>2</sup> suurusele alale; majandusosakonnal väljastada ehitusluba Koksvere külas Kontori kinnistule puurkaevu rajamiseks;

kinnitada Võhma Kooli hoolekogu koosseis: lastevanemate esindajad: Jaanek Talisainen, Indrek Valo, Siret Koitmäe, Kersti Kürsa, Mare Õunapuu, Helerin Ott; õpetajate esindajad: Riine Ant, Valdis Naaber; õpilaste esindaja: Anna Linda Meerbach; kooli pidaja esindaja: Anneli Siimussaar;

maksta tegevusreal Seltsitegevus MTÜ-le Ülde Küla Selts toetust 1000 eurot 14.12.2019 toimuva 10. Ülde Rocki korraldamiseks;

maksta tegevusreal Spordiüritused Valdeko Alliksaarele 60 eurot toetust 46. Saaremaa kolme päeva jooksu 2019 osalemiskulude katteks;

muuta Põhja-Sakala Vallavalitsuse 02.10.2019 korralduse nr 563 „Koduteenuse osutamine ja tasu määramine“ punkti 2 ja sõnastada see uuel kujul;

volitada sotsiaaltööspsialisti esindama eestkostetavat igasugusel asjaajamisel ja kõikide õigustoimingute ning tehingute tegemisel;

kiita heaks hajaasustuse programmist toetuse saaja projekti „Kobruvere küla Kalmeti talu sissesõidutee remont“ aruanne koos täitmise eelarvega;

korraldada riigihange „Põhja-Sakala valla talihoolustööd 2019/2020“; moodustada hankemenetluse läbiviimiseks komisjon: abivallavanem Jaanus Rahula; hankespetsialist Tiiu Umal ja arendusspetsialist Erki Heinaste; kinnitada riigihanke „Põhja-Sakala valla talihoolustööd 2019/2020“ alusdokumendid;

esitada MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökoogu hindamiskomisjoni liikmeks Jane Nirgi;

anda välja vallavalitsuse tänukirjad pärimuse kandmise, rahvakultuuri ja lustilise pillimängu traditsiooni hoidmise eest ning seoses 40. tegevusaasta täitumisega kapellile Pilistvere Pillimehed, Paul Paidule ja Mait Reimannile;

anda välja vallavalitsuse tänukirjad: Valve Sengbuschile 50 aasta pikkuse kohusetundliku töö eest Kõidama lasteaia Traksik ja seoses lasteaia 50. aastapäevaga; Urve Helbmale 35 aasta pikkuse kohusetundliku töö eest Kõidama lasteaia Traksik ja seoses lasteaia 50. aastapäevaga; Kaile Kovalile 20 aasta pikkuse kohusetundliku töö eest Kõidama lasteaia Traksik ja seoses lasteaia 50. aastapäevaga; Jaanika Raudele 12 aasta pikkuse kohusetundliku töö eest Kõidama lasteaia Traksik ja seoses lasteaia 50. aastapäevaga; Eha Kukele 10 aasta pikkuse kohusetundliku töö eest Kõidama lasteaia Traksik ja seoses lasteaia 50. aastapäevaga;

moodustada vallavalitsuse ajutine komisjon Põhja-Sakala valla 2019. aasta kodanikupreemiate kandidaatide nõuetele vastavuse hindamiseks ning preemia saajate esitamiseks; nimetada komisjoni liikmeteks: piirkondliku arengu komisjoni esimees Aino Viinapuu; kultuurispetsialist Evelyn Härm; vallavanem Hermann Kalmus; Kõpu piirkonnajuht Kärt Linder; Kõo ja Võhma piirkonnajuht Tarmo Riisk;

eraldada reservfondist Suure-Jaani Terviskojale 2997,53 eurot taotluses nimetatud tööde (treppide libedusetõrje ja ukse vahetus) tegemiseks.

### DETAILPLANEERINGU AVALIK VÄLJAPANEK

Vastemõisa küla **Posti kinnistu** (katastritunnus 75801:001:0565) **detailplaneering** võeti vastu vallavalitsuse 30.10.2019 korraldusega nr 632. Avalik väljapanek toimub ajavahemikul **26.11.2019–10.12.2019** vallamajas (Suure-Jaani linn, Lembitu pst 42, tuba 301, vallavalitsuse tööajal) ja Vastemõisa raamatukogus lahtioleku aegadel.

Planeeringuala pindala on ligikaudu 0,9 ha. Planeeringuga kavandatakse Posti kinnistule kauplusehoone. Hoonete suurim lubatud arv krundil on 2 suurima lubatud ehitisealuse pinnaga 1200 m<sup>2</sup>. Krundi kasutamise lubatud sihtotstarbed: kaubandus-, teenindus-, toitlustus-, büroohoone ja turumaa.

Planeeringuga on kavandatud uus mahasõit Posti kinnistule Viljandi – Suure-Jaani riigiteelt ning olemasoleva ristmiku likvideerimine. Detailplaneeringuga ei kavandata üldplaneeringuga planeeringualal ja selle lähialal määratud maakasutuse juhtotstarbe (elamuala) ulatuslikku muutmist.

Planeeringuga ei kavandata olulise keskkonnamõjuga tegevust.

Avaliku väljapaneku jooksul saab esitada planeeringu kohta kirjalikke arvamusi Põhja-Sakala Vallavalitsusele aadressil: Suure-Jaani linn, Lembitu pst 42 ja e-postiga aadressil: pohja-sakala@pohja-sakala.ee.

Kui väljapaneku ajal esitatakse kirjalikke arvamusi, mida ei võeta arvesse, toimub väljapaneku tulemuste arutelu **12.12.2019 algusega kell 10 Vastemõisa raamatukogus**. Info telefonil 435 5431.



## Saame tuttavaks

# Aare Kolk, Põhja-Sakala vallavolikogu aseesimees, eelarve- ja majanduskomisjoni liige

**Leili Kuusk: Kus on Teie juured?**

Aare Kolk: Juured on praeguses Viljandi vallas – Ramsil. Seal olen sündinud ja kasvanud. Põhikoolis käisin Heimtalis. Seejärel läksin Kehtna Nädissovhoostehnikumi maaparanduse mehhaniseerimist õppima. Isa oli Viljandi EPT-s mehhaanik, tehnikahuvi oli mullegi külge jäänud.

**L.K: Kuidas kooliaeg möödus?**

A.K: Põhikooli ajal möödusid suved põhiliselt maal vanavanemate juures. Olin rohkem maapoiss. Lasteaias ma ka ei käinud.

Selliseid võimalusi nagu praegu, siis ei olnud. Toonases Raudna 8-klassilises koolis ei olnud spordisaali – mõisahoones oli üks suurem saal kohandatud sporditegemiseks. Palli sai seal mängimas käidud. Internetti ja teisi meelitusi tollal ei olnud, talvel uisutasime, suusatasime ja käisime kelgumäel. Lapsed olid ikka pimedani õues. Karistus oli see, kui sa pidid tuppa jääma – praegu on vastupidi.

**L.K: Kuhu pärast tehnikumi tööle läksite?**

A.K: Kehtnas õppisin neli aastat. Olin suunamisega Viljandi EPT-st, tulin sinna tööle. 1980. aasta sügisel läksin armeeteenistusse. Esimesed pool aastat olin Tapal, seejärel Kasahstanis Almatõ külje all sapööriväeosas. Kui armeeteenistus lõppes, siis jätkasin tööd Ramsil maaparanduses. Võtsin naise ja 1984 sündis ka esimene poeg. Ramsil elasin kuni 1987. aastani, kui algas suurfirmade laialimine. Otsisime maale elamist, tahtsime korterist ära. Siis tegutses Kõpu kandis, Pärnal EKE Projekti abimajand, kuhu sain juhatajaks, ja suvel sain ka teist korda isaks, sündis teine

poeg. Tegelesime põhiliselt Herefordi lihavesiste kasvatamisega. Kui abimajand likvideeriti, sain selle koha erastada. Kõrval oli Tipu metskond, kus hakkasin algul tööle poole kohaga autojuhina. Talvel käisin lisaks metsas raietöödel. Endal olid loomad ka.

Kui algasid metsanduse reformid, siis väiksemad metskonnad ühendati Kõpu metskonnaks, kus olin täiskohaga autojuht. Kõpu metskonna metsaülem oli siis Taivo Lehesmets ja tema soovitusel läksin aastal 2000 Luuale edasi õppima. Kahe aastaga sain sealt kaugõppes metsniku hariduse. Metsnikuna töötasin kuni järgmise reformini. Siis likvideeriti metskonnad ja löödi lahku raied, metsakasvatus jm. Mina jäin praakeri ametikohale. Praaker tegeleb raietööde organiseerimisega metsas.

**L.K: Olete ka varem volikogu liige olnud?**

A.K: Jah, juba külanõukogude ajast. Umbes aastast 1990 ja kuni aastani 2005 ning nüüd uuesti.

**L.K: Kas tänane volikogu ja töö seal erineb eelmistest?**

A.K: Jah, kõik on masstaapsem, otsused on teised. **L.K: Kuidas hindate oma valimistulemust – 46 häält?**

A.K: Eelmiste kordadega võrreldes oli see number suurem.

**L.K: Olete eelarve- ja majanduskomisjoni liige ning eelnevast (intervjuu on tehtud 16. oktoobril 2019 – Toim) volikogu aseesimees. Millised on eelarve- ja majanduskomisjoni kõige olulisemad teemad teie jaoks?**

A.K: Eks kõige olulisem on eelarve kokkupanek, viimasel ajal hangete hindade kallinemine ja nende summade eelarvesse paigutamine, et võimalikult palju saaks ära tehtud ja et eelarve

ei läheks miinusesse. Ja et igasse piirkonda saaks midagi. Arvamusi on ju erinevaid, aga siia maani oleme suutnud neid probleeme lahendada – lõppkokkuvõttes on leitud ühine arusaam ja saadud edasi minna.

**L.K: Mida soovite ära teha vallavolikogu aseesimehena?**

A.K: Sellisel ametikohal ma ei ole enne olnud. Ei oska veel midagi öelda. Kui tuleb esimene eestseisus, saan ehk rohkem selgust, mis saavad olema minu ülesanded.

**L.K: Mis on need olulisemad asjad, mida tulevikus teistmoodi on vaja teha?**

A.K: Minu arvates võiks vallajuhtidel olla mingi kindel ametis oleku aeg nagu presidendi puhul. On ka teisi nägemusi ja võib-olla hakkavad asjad teistpidi paremini liikuma. Suhelda tuleks rohkem omavahel.

**L.K: Millistes küsimustes tunnete end kõige tugevamalt ja kas on valdkondi, kus jätkate otsuste tegevise pigem teistele?**

A.K: Finantspool – sellega ma ei ole nii palju kokku puutunud. Ka sotsiaalvaldkonna ja hariduse teemadega. Eelarve hakkab juba koos teistega arutledes selgeks saama.

**L.K: Mis on hetke suurim probleem meie vallas?**

A.K: Teatud piirkondades on elamispinna puudus. Inimesed tahavad maale tulla, aga elamispinna ei ole pakkuda. Ma ei arva, et need pinnad peaksid valla omad olema.

Muidugi on probleemiks ka see, et meie vald on suur ja väga raske on saavutada sellist ühtset kogukonna tunnet.

**L.K: ... Eestis?**

A.K: Oskustöölise puudus. Metsanduses näiteks ei tule noori metsa. Noored käivad üks-kaks päeva ja loobuvad, et see ei ole nende

ala. Olen kokku puutunud noortega, kelle esimene küsimus on, et kas siin internet on? Metsas on ju ka selliseid piirkondi, kus ei saa isegi telefoniga helistada. Sellisel juhul ütlevad noored, et siis nad ei saa tööle tulla, kuigi tänapäevastes masinates võib töötada särgiväl ja midagi füüsilist tegema ei pea. **L.K: ... maailmas?**

A.K: Terrorism. Rahu ei ole erinevate rahvaste vahel. **L.K: Kas ja milline on teie arvates Põhja-Sakala valla nägu?**

A.K: See nägu ei ole selle lühikese ajaga veel välja kujunenud. Eri piirkondi ja eri mõtteid on nii palju kokku tulnud. Ühist keelt ei ole veel jõutud leida.

Positiivne asi on Tervisekoda ja igas valla nurgas toimuvad erinevad üritused: laadad jm. Ka Suure-Jaanis varem toimunud üritused jätkuvad ning loodan, et aktiivseid inimesi, kes ei lase asju soiku jääda, leidub nii Kõos kui Kõpus. Et kõik läheb edasi ning lisandub ka midagi uut.

**L.K: Millega tegelete vabal ajal? Raamatud, teater, kino, kontserdid – mis meeldib?**

A.K: Põhiline aeg kulub tehnika peale, sest mõlemad pojad tegelevad mul off-road orienteerumisega maastikul. Aitan nõu ja jõuga neil masinat putitada. Vaba aeg lähebki enam-vähem sinna. Tehnikapisik on mul lapsest peale sees olnud. Maast-madalast on olnud igasugused abimootoriga jalgrattad, mootorrattad jm.

Meil on ka väike majapidamine, peame lambaid. Nende eest hoolitsemine ja suvel heinategu võtab samuti oma aja.

Aastas päris mitu korda käime teatris ja kinos. Teatris meeldivad rohkem lõbusad etendused. Elus on rasket aega, mõtlemist ja muid probleeme niigi pal-



FOTO: Erakogust

ju, teatris ei taha sisu peale niiväga mõelda. Muusikast meeldib kergem muusika. Meelsasti käin erinevatel autospordiüritustel.

Lugeja ma väga suur ei ole.

**L.K: Mis kõige rohkem rõõmu teeb?**

A.K: Muidugi oma pere. Poisid on tublid töömehed. Mõlemad töötavad metsandusliinis. Olen ka vanaisaks ühele poisipõnnile, kes läks sügisel esimesse klassi. Nädalavahetused veedab ta ikka maal ja temaga tegelemine pakub samuti palju rõõmu.

**L.K: Mida täna juurde õpiksite?**

A.K: Hea küsimus. IT-värki, et seda rohkem osata. Ka meie töö on läinud väga arvutipõhiseks, et ei saa ilma hakkama.

**L.K: Kus on meie vald kahe aasta pärast?**

A.K: Loodan, et kõik täna laual olevad investeeringud saavad tehtud, et vallavalitsus, volikogu ja ametnikud on leidnud ühise keele. Siis on kergem ühise eesmärgi poole edasi liikuda.

**L.K: Mis veel hingel on ja väljaütlemist tahab?**

A.K: Püüan oma valijate ja piirkonna huvide eest seista nii palju kui võimalik. Usaldust ei tohi kuritarvitada, et tulen lihtsalt ja olen siin – siis ei ole mõtet kandideerida. Samas on teada, et kõike, mida tahaks, ei ole võimalik ellu viia.

Küsis  
LEILI KUUSK

## Elanikust kodanikuks

Selline pealkiri on 2019. aasta veebruaris ilmunud Ülo Vooglaiu isemõtleja käsiraamatul. See on väärt lugemine ja autor sedastab seal muuhulgas järgnevat: Iga elanik peaks püüdma olla kodanik, kes aktiivselt, kohuse- ja vastutustundlikult osaleb kodukandi hoidmises ning arengus.

See on hea juhtmõte aktiivseks ning sisukaks panustamiseks oma kodukanti. Vald, need ole-

me meie kõik üheskoos ja demokraatia mõte ei ole kord nelja aasta tagant käia „häält andmas“, vaid igapäevaselt püüda luua paremat ja toimivat kodukanti meile kõigile.

Kõige olulisem on siin minu jaoks mõistmine, kuidas iga inimene igapäevaselt loob ühiskondliku elu mustrit, mida me siin ühiselt nimetame Põhja-Sakala vallaks. Iga inimene loeb ja on vajalik. Täna-

päeva individualistlikus elukäsitluses luuakse petlikku muljet, et inimene saab ka üksinda hakkama. Lähemalt vaadates see siiski nõnda ei ole. Me vajame üksteist, et luua üheskoos turvatunnet, elamise ilu ja toimetulemise võimalusi. Üheskoos me loome kooliharidust, seltsitegevust, külaelu või spordivõimalusi. Vajame aitajaid ka kriisides ja raskuste keskel.

Tõepoolest, iga inime- ne loeb. Algatame Põhja-Sakala vallakodanikuks registreerimise kampaaniat. Kutsume inimesi üles oma elukohaandmeid kor- rastama. Sellel on kaks olulist aspekti. Esiteks annab selge ülevaade vallas elavatest inimestest meie arusaamist vajadustest, mille nimel vallamajas tööd teha. See korrastab suhteid erinevate teenuste eest tasumisega teiste oma-

valitsustega. Teiseks tä- hendab iga kodanik vallale ka maksutulu, mida saame oma inimeste hüvanguks rakendada.

Seepärast kutsun üles kõiki Põhja-Sakala vallas elavaid inimesi, kes veel ei ole meie valla kodanikud, end registreerima rahvastikuregistris meie valda. Tule elanikuks ja hakka kodanikuks!

Iga inimene loeb.



HERMANN KALMUS  
vallavanem



Saame tuttavaks

# Jaanus Rahula, abivallavanem



Jaanus Rahula. FOTO: Leili Kuusk

Põhja-Sakala Vallavolikogu nimetas 24. septembril alates 1. oktoobrist 2019 ametisse vallavalitsuse palgalise liikmena ametinimetusega abivallavanem Jaanus Rahula.

Tema ülesanne on koor-dineerida ning juhtida valla üldplaneeringu ja detailplaneeringute koostamise, investeringute ja arengu-projektide kavandamise, tee-de-, ühistranspordi-, ehitus-, maakorraldus-, keskkonna-, vallavara-, elamumajandus-, energeetika ja taristu alaseid tegevusvaldkondi, korralda-

da nende valdkondade struktuuriüksuste valitsemisalasse kuuluvaid küsimusi ning täita muid vallavanema poolt antud ülesandeid.

Jaanus Rahula on sündinud 1973. aastal Väandras, põhihariduse omandanud Pärnu-Jaagupis ning kutse ja keskhariiduse Vana-Vigalas. Peale ajateenistust piirivalves asus ta õppima Riigikaitse Akadeemias ning hilisemaks teenistuskohaks valis Kaitseväge: teenis tankitõrje ja jalaväe rühmaülemana, Scoutspataljonis ja viimased kaheksa aastat Õhuseiredivisjonis ning kolm viimast nendest tagalaülemana. Tema vastutuselasse kuulus kogu logistika ja varustusketi tagamine oma väeosa piires.

Teenistuse kõrvalt lõpetas Jaanus Rahula 2008. aastal Sisekaitseakadeemia Halduskolledži halduskorralduse eriala. Halduskorralduse õppekava andis vajalikud teadmised, kuidas riik, sealhulgas kohalik omavalitsus on üles ehitatud ja kuidas toimib.

2013-2017 juhtis Väandra valda, mis andis väga hea

kogemuse ja kindluse jätkata omavalitsuses otsuste kujundamisel. Viimased kaks aastat teenis riiki politseis patrullpolitseinikuna Järva-maal ja omandas Sisekaitseakadeemias kaugõppe vormis politseiametniku kutse. Käesoleval ajal on Jaanus Rahula Põhja-Pärnumaa vallavolikogu liige, juhtides revisjonikomisjoni ja olles sotsiaalkomisjoni liige.

Jaanus Rahula: „Tahan Põhja-Sakala valda tuua oma teadmised ja oskused ning hea meeskonnatöö tagab valla arengu. Minu jaoks on valla juhtimisel oluline ausus, avatus ja läbipaistvus ning valda puudutavate otsuste tegemisel tuleb esikohale seada avalikud huvid.“

Jaanuse peres on kaks poega: 19-aastane Romi, kes on ajateenija Kaitseväes ja 12-aastane Simmo, kes õpib Väandra gümnaasiumis. Abikaasa Küllike töötab MS Balti Trafo transformatorite valmistajana. Jaanus Rahula on ka vabatahtlikuna Kaitseliidu Pärnu maleva staabi koos-

seisus ja Lääne prefektuuri abipolitseinik.

Jaanus Rahula peamistest eesmärkidest: „Järgnevate aastate jooksul soovin, et vallavolikogu ja vallavalitsus toimiks koos tegusa, hooliva ja vastutustundliku meeskonnana. Abivallavanemana seisn hea selle eest, et vallamaja ametnike ukсед oleksid kõikidele avatud ja kõik elanike mured-probleemid leiaksid lahenduse. Suurimateks ülesanneteks on leida lahendused puudu olevate lasteaiakohtadele ja Suure-Jaani tööstuspargi käivitamine. Samuti vallavalitsuse ja hallatavate asutuste kaitstud ja turvaline IT ning tagada teede korrashoid ja investeeringud. Kaardistada kogu vallale kuuluv kinnisvara, saades sellega olulise info meie vara seisukorra kohta ja see annab aluse teha juba järgnevad otsused kinnisvara haldamisel. Tuleb teha kõik selleks, et valla areng oleks regionaalselt tasakaalus ja vallaelanikel oleks hea Põhja-Sakala vallas elada.“

## Kodanikukampania „Iga inimene loeb!“

Hea Põhja-Sakala valla elanik! Kui elad Põhja-Sakala vallas, aga oled oma elukohta meie valda veel registreerimata jätnud, siis tee seda kindlasti! Iga inimene on vallale väärtus ja valda registreeritud inimeste arvust sõltub meie võimekus pakkuda parimat avalikku teenust oma elanikele. Kuni 31. detsembrini 2019 valda registreerunud inimeste kingikotti toob jõuluvana Suure-Jaani Tervisekoja kaksteist 10-eurost kinkekaarti- olgem terved ja rõõmsad!

Täpsem info vallavalitsuse kantseleis, teenuskeskustes Kõos, Kõpus ja Võhmas ning e-posti aadressil [pohja-sakala@pohja-sakala.ee](mailto:pohja-sakala@pohja-sakala.ee).

PILTUUDIS



Koksvere elamu ehitusel peeti sarikapidu ja pandi nurgakivi.

FOTO: Marko Reimann



Trükist on tulnud Kõpu kiriku ja kirikupargi värske 2020. aasta kalender. Kalendri hind on 5 eurot ning ostuga toetate ehitus- ja restaureerimistöde tegemist Kõpu kirikus ja kirikupargis. Tavafunktsiooni kõrval talletab kalender ka ajalugu ja jääb märkima piirkonna elulugu. Saadaval Kõpu, Suure-Jaani ja Viljandi kirikutest; Kõpu mõisas, Kõpu külastuskeskuses, Kõpu teenuskeskuses. Tellimuse võib esitada ka otse õp H. Vilumaale tel 5348 5573.



Põhja-Sakala vallavolikogu esimeheks valiti Aino Viinapuu.

FOTO: Erakogust



Lõikustänapühäl avati Kõpus Kirikupark ja tähistati Vabadussõja ausamba 30. aastapäeva.

FOTOD: Leili Kuusk



23. oktoobril tähistasime käimasolevaid raamatukogupäevi Kõo raamatukogus beebidele mõeldud kinkeraamatu „Pisike puu“ jagamisega. Raamatu jagamine on Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt 2007. aastal alguse saanud traditsioon, mida rahastab kultuuriministeerium. Kõo piirkonnas oli eelmise raamatu jagamisest möödunud pooleteise aastaga sündinud 12 last, kellest raamatu jagamisele olid saanud täpselt pooled. Et sündmus oleks meeldejäävam, oli meil ka lühike eeskava, kus Imre Annus esitas oma loomingut nii laulu- kui luulevormis. Oli meeleolukas õhtupoolik.

FOTO: Imre Annus



# Vabadussõjas langenute mälestuse jäädvustamine meie kirikutes

2020. aastal täitub 100 aastat Vabadussõja lõpust. Eesti Vabariik sai teoks tänu Vabadussõjas saavutatud võidule ja selles hukkunute ohverdusele. Nende mälestuseks rajati iseseisvusaastail üle Eesti peamiselt kihelkonnakeskustesse Vabadussõja monumendid. Mitmetel olid ka langenute nimed kivisse raiutud. Samuti paigaldati kirikutesse või mujale mälestustahvleid.

Kahjuks olid tollased andmed väga puudulikud ja nii jäid ka paljude langenute nimed jäädvustamata. Muuhulgas oli ka mitmeid kihelkon-

nakeskusi, kus küll rajati mälestusmärk omakandi sangaritele, kuid nende nimed jäid üldse üles tähendamata. Nii näiteks juhtus see Suure-Jaanis, kus on uhke Vabadussamm ehk nn Lembit, kuid sambale jäid märkimata nende nimed, kellele see on pühendatud.

Tänaseks on ajaloolastel huviliste abiga õnnestunud välja selgitada peaaegu kõigi Vabadussõjas langenute nimed kihelkondade kaupa. Samas on üldsusele teada, näha ja austamiseks Suure-Jaani, Pilistvere ja Kõpu kihelkonna vabadussangareist vaid

murdosa. Teame nüüd, et näiteks Suure-Jaanis omas kihelkonnaga seotud 90 Vabadussõjas elu kaotanud sõjameest, kellest ausambale ei ole kantud kedagi. Pilistveres olid neid langenuid 91, kuid ausambal on vaid 54 nime ning Kõpus langes 42 võitlejat, kellest vaid 22 nime on ausambal. Siiski väärivad kõikide langenute nimed ja mälestus kivisse raiumist.

Pärast taasiseisvumist on üle Eesti mitmetesse kirikutesse paigaldatud antud kihelkonna langenute nimega mälestusplaadid.

Viljandimaast rääkides on sellised väarikad tahvlid Tarvastu kirikus ja sarnased võiksid olla kõigis Viljandimaa pühakodades. **Kutsun Põhja-Sakala valla rahvast üles oma kõikide sangarite nimesid jäädvustama ja Vabadussõjas langenute mälestustahvleid paigaldama Suure-Jaani, Pilistvere ja Kõpu kirikutesse** – austuse märgiks neile meie kandi poegadele, kelle elu hinnaga sai Vabadussõjas tegelikkuseks Eesti iseseisvus.

**JAAK PIHLAK**  
Viljandi Muuseumi  
direktor

## Nähtavus

Käisin esimest korda Eestis 1985. Tookord sõitsin Helsingist Georg Otsa nimelise laevaga Tallinna. Jalutamine peaaegu tühjadel Tallinna vanalinna tänavatel. Lühikese Jala juures müüs vana vene naine meile pudeli limonaadi. See oli kõik. Ajad on muutunud. Nüüd jõuavad Tallinna iga päev tuhandet kruisituristid. Turistid on mõned tunnid Tallinnas, näinud põgusalt Euroopa üht kaunimat keskaegset linna ja arvavadki, et on näinud kogu Eestit.

Vaid üksikud välismaalased leiavad tee Suure-Jaani, Olustverre, Viljandisse, kohtadesse, mis õnneks ei kannata ka Tallinna kommertssurve all.

Õnneks või õnnetuseks jääb Suure-Jaani suurelt Tallinn-Viljandi maanteelt kõrvale, ka raudtee läheb siit mööda.

Viljandi-Imavere maanteel number 49 Suure-Jaanile lähimas külas Mudistes pole pruuni turismisuunanäitajat, mis võiks potentsiaalseid külastajaid meelitada-juhatada Suure-Jaani. Peaaegu linnaservast läheb mööda maantee 57. Linnale lähimas punktis, Kõidama ristmikul on siiski õnneks tähisted, mis juhatavad Kappide muuseumi, Lembitu mälestusmärgi ja kiriku juurde. Kahjuks pole samasugust vajalikku informatsiooni Olustveres, ei lossi ega raudteejaama juures. Suure-Jaanit on harva mainitud ka võõrkeelsetes reisijuhtides. Linn on jäänud välismaalasele peaaegu nähtamatuks.

Suure-Jaani piirkonnas on järved, suurepärase kirik, Lembitu linnamägi, mõisad, otsesed sidemed Kõleri, Kappide, Mart Saare, Paul Kondasega, võõrastemaja, kohvikud, söögikoht Arturi Juures, ratsakeskus, energiatalu, ümbruskonna uusim ja parim ujula, kultuurimaja, linna lähedale ulatuvad Soomaa rahvuspark, looduslikult kaunis laugjate kungastega Sakala kõrgustik, lisandub üsna hea kohaliku avaliku transpordi võrk. Kahjuks jääb enamik sellest külastajatele, sealhulgas eestlastele, peaaegu peidetuks ja nähtamatuks.

Kui me tahame linna enam külastajaid, inimesi, kes toovad siia elu, liikumist ning ehk kulutaksid ka pisut raha, tuleb kõikidest nendest atraktsioonidest ka kaugemalt tulnud inimesi teavitada ja muuta linn nähtava(ma)ks. Rohkem pruune turismiviitajaid, nooli, infotahvleid-brošüüre! Ehk oleks hea mõte koostada Suure-Jaani ja ümbruskonna turismibrošüür (mitmekeelne kiriku infovoldik on koostamisel).

Olles nüüdseks päris palju Eestis ringi sõitnud, võin julgelt öelda, et me elame Eesti ühes ilusamas paigas. Võib-olla peaksime sellest rohkem rääkima ja potentsiaalseid külastajaid nii kodu- kui välismaal paremini teavitama?

**NIGEL KELLY**

(Suure-Jaani linna elanik aastast 2018)

Suurbritannia / Suure-Jaani



Põhja-Sakala valla vald on pikkade kultuuritraditsioonidega kant, siit on võrsunud mitmed eesti kultuuriloost tuntud loovisikud. Arksat vaimu on siin tänagi: 2017. aastal ühinesid neli omavalitsust – Kõo, Kõpu ja Suure-Jaani vald ning Võhma linn – üheks vallaks.



Põhja-Sakala Vallavalitsus võtab tööle

### KORISTAJA,

kelle peamiseks tööülesanneteks on Suure-Jaani linnas Lembitu pst 42 asuva haldushoone keldrikorruse (Suure-Jaani huvikooli ja Suure-Jaani kultuurimaja kasutuses olevate ruumide), II ja III korruse koristamine ning toailidele eest hoolitsemine.

**Tööaeg:** öhtuti (või varahommikul).

### Kasuks tuleb:

eelnev töökogemus puhastusteeninduse valdkonnas.

**Tööle asumise aeg:** esimesel võimalusel.

### Omalt poolt pakume:

erialast täiendkoolitust, toetavat ja sõbralikku töökollektiivi, paindlikku tööaega.

Kandideerimiseks esitada avaldus ja CV hiljemalt **12. novembril 2019** Põhja-Sakala vallavalitsusele aadressil Lembitu pst 42, Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala vald, 71502 Viljandi maakond või e-posti aadressil pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Täiendav info:

tel 435 5444, e-post: pohja-sakala@pohja-sakala.ee



## SUURE-JAANI LASTEAED pakub tööd:

- eripedagoogile või logopeedile (kuni 0,5 koormusega); tööle asumise aeg kohe;
- üldkoristajale (lapsehoolduspuhkuse ajaks; 0,5 koormusega); tööle asumise aeg 02.12.2019;
- õpetaja abile (lapsehoolduspuhkuse ajaks; 1,0 koormusega); tööle asumise aeg 02.01.2020.

Kandideerimiseks vajalikud dokumendid: avaldus, CV, erialast haridust tõendavate dokumentide koopiad palun esitada Suure-Jaani lasteaed Sipsik, Lembitu pst 42, Suure-Jaani, Põhja-Sakala vald või la.sipsik@suure-jaani.ee.  
Lisainfo: Tiina Savelli 5624 0243 või 437 1198.

## Naabrivalve – hooli, märka, reageeri



Hiljuti allkirjastati neljapoolne leping vallavalitsuse, politsei, Eesti Naabrivalve ja Kõpu küla Põllu tänava elanike poolt uue naabrivalve piirkonna loomiseks. Liitujaid oli 10 majapidamist, sh kolm

lähikonnast. Vallas on seni liitunud 7 piirkonda 59 majapidamisega.

Piirkonna vanema Kersti Raudsalu sõnul tekkis mõte naabrivalvest juba mõnda aega tagasi, kui kohapeal käis külaelanikele liitumisvõimalusi ja selle kasulikkust tutvustamas Eesti Naabrivalve esindaja. Kuna elanikud soovisid üheskoos panustada oma elukoha turvalisusse, siis otsustati moodustada naabrivalve piirkond. Sooviks oli hoida naabritega tihedamat kontakti, üheskoos panustades kuriteoennetusesse ja ohu korral üksteist abistades. Kaasa aitas ka meediast saadud info mujal toimuvate varguste ja huligaansuste kohta. Lisaboonuseks on Naabrivalve liikumisega kaasnev ühtekuuluvustunne ja ühise tegutsemise rõõm. Paigaldatud naabrivalve sildid annavad teada, et piirkonna inimesed suhtlevad omavahel ja hoolivad üksteisest.

Sõbralik naeratus ja „Tere“ naabrile olgu esimene samm, et muuta tõeliseks koduks piirkond, kus elate.

Naabrivalvega liitumine on odavam turvalisuse tõstmise viis. Naabrivalvega liitumisest huvitujad leiavad vajalikku infot ka MTÜ Eesti Naabrivalve kodulehelt [www.naabrivalve.ee](http://www.naabrivalve.ee).

**JÜRI SIIM**

Eesti Naabrivalve maakondlik arendusjuht

## Riivab silma



FOTO: Tiina Kangro

Suure-Jaani linna elanikuna riivab juba aastaid minu silma linna kõnniteede olukord. Kõige halvem seisus on just Tallinna tänav ja seda põhjusel, et linna läbival ning üsna palju sõidetaval teel puudub kõnnitee. Kuna kasutan seda teed ka ise, siis on olemas isiklik kogemus, kus mööda sõitev auto on mind poriga üle pritsinud. Seda mitmel korral. Talvel, lumisel ajal, on tee ääres liikumine lüüdvallide tõttu üsna ohtlik. Seda teed kasutavad mitte ainult tööle ja bussi peale ruttavad inimesed, vaid ka koolilapsed. Arvan, et oleks viimane aeg midagi ette võtta. Kui on leitud raha ümbruskonnas kergliiklusteede rajamiseks, siis tuleks lõpuks kriitilise pilguga üle vaadata ka linna kõnniteede seisukord ja esimese asjana alustada Tallinna tänavale kõnnitee rajamisega.

**TIINA KANGRO**

## Kokvere seltsimajas

14. detsembril 2019 kell 11–15

## JÕULUMÜÜK



**Kohalik käsitöö,**

**koogid, pirukad ja joogid.**

**Kell 12 väike eeskava**

Info: [tiina.leis@mail.ee](mailto:tiina.leis@mail.ee), tel 5648 2547

Oodatud on nii müüjad kui ostjad!





# Miks on vaja külaseltsi?

## Ühtse Võhmaküla tegus aasta 2019 – tegevus, rõõmud, mured ja saavutused

Algus eelmises lehes

Meie külaseltsis on kaks peret, kus on neli ja enam last kasvamas. Tahaksin siinkohal välja tuua, et nende perede lapsed on edukad nii õpingutes kui ka koolivälises tegevuses. Mõlema pere emad, Katrin ja Aili, on külaseltsi juhatuse aktiivseimad liikmed ja mõlema pere isad on kõigis tegevustes toetajad-tegijad. Külaselts on inimeste ühendus, kes teevad kõike oma vabast tahtest, tasuta ja tasu ootamata, oma aega panustades ning tegemisest rõõmu tundes. Rõõm saab seda suurem, mida rohkem on neid, kes seda panust hindavad. Ja muidugi on meil mitmeid teisi tublisid peresid, kus on hakkajad lapsed kasvamas. Alati toetavad ning külaseltsi põhiväärtusi kandvad vanemad ja vanavanemad. Raudvaraks loeme algusajast alates oma tarkust ja töökäsi pakkunud inimesi: Jaan Sulg, Aago Metsar, Olvi Jallai, Ene Metste, Maidu Ehala, Ilvi Heronnen (juhatuse liige), Helle Jundas (juhatuse liige), kes teevad, hoiavad koos ja inspireerivad nooremaid.

Meie külade laste saavutused 2018/19. õppeaastal. Loodame kindlasti nimekirja täienemist perioodil 01.09.–31.12.2019, sest aastalõpu viljad on küpsenas.

### PEREKOND VINGISAAR Mudiste külast

**Kaarel-Vahur Vingisaar** (lõpetas Viljandi Keskkooli, õpib 1. aastat Viljandi gümnaasiumis matemaatika-füüsika õpesuunal)

Eripreemia üleriigilisel etluskonkursil „Tahan Sulle öelda...“ Põlvas (õp K. Asu)

II koht 9. kl maakondlikul bioloogiaolümpiaadil (õp E. Sims)

I koht maakondlikul inglise keele võistlusel Escape Room (õp E. Härm)

IV koht koolinoorte üleriigilisel võistkondlikul mälumängul (õp R. Kangro)

**Karl-Vahur Vingisaar** (Viljandi Keskkooli 9. kl / Viljandi muusikakool)

Eripreemia üleriigilisel noorte lauljate konkurss-festivalil Võlühääl (11–13-a) (õp M. Reimand)

Jõudis Laulukarusselli 11–13-a lauljate vanuserühmas televooru

Diplom (IV koht) Liivimaa muusikakoolide III keelpillimängijate konkursil (õp H. Sommer)

4. koht üleriigilisel laulukonkursil Vokaalkompass (14–19-a) (õp M. Reimand)

Finalist EMLS XI üle-eestilise poiste-solistide võistulaulmisel (12-a ja vanemad poisid kuni häälemurdeni) (õp M. Reimand)

I koht 7. kl maakondlikul geograafiaolümpiaadil (õp E. Ivask)

III koht 7.–9. kl arvestuses maakondlikus voorus etluskonkursil „Koidulauliku valgel“ (õp K. Asu)

**Kiiri Katrin Vingisaar** (Suure-Jaani kooli Sürgavere õppekoht)

III koht üleriigilisel noorte lauljate konkurss-festivalil Võlühääl (8–10-a) (õp M. Reimand)

Jõudis Laulukarusselli televooru (õp M. Reimand)

**Karel Vahur Vingisaar** (Suure-Jaani Kooli Sürgavere õppekoht)

Jõudis Laulukarusselli televooru (õp M. Reimand) (Allikas: Katrin Kurvits)

### PEREKOND VELBAUM Mäekülast

**Pauliine Velbaum** (Suure-Jaani kool)

Viljandi linnaraamatukogus raamatuviktoriiniil saavutas koos Katriin Kingi ja Brita Oleviga I koha.

Maakonna parimad 3-liikmelised (Pauliine, Katriin ja Brita) võistkonnad Tallinnas üleriigilise kirjandusmängu finaalis.

Pauliinele kuulub üle-eestilise 3.–4. klasside õpilaste kodu-uurimustööde võidutöö („Vimkaga lood lapselastele pajatamiseks“).



Liisi-Rebeka Luik ja Mait-Eduard Metsar

FOTOD: Erakogust

**Alari Velbaum** (Suure-Jaani kool)

Mängib jalgpalli SK-Suure-Jaani United – juunis toimunud Viljandimaa koolide 1.–3. klasside jalgpalliturniiril, kus osales 6 kooli, saavutasid nad II koha.

(Allikas: Aili Velbaum)

Tääksi külas Tääksi lasteaias on kasvamas 6-aastased kaksikud **Riin ja Jaan Hiimäe**, kes olid tublid lauljad kevadisel Suure-Jaani Laululinnu võistlusel ja kiireimad omavanuste hulgas järvejooksul Suure-Jaanis. (Allikas: Kaire Sülla)

**Mait-Eduard Metsar** elab Võivaku külas Tamme talus (lõpetas Viljandi Jakobsoni kooli, õpib 1. aastat Viljandi gümnaasiumis loodus- ja reaalainete õpesuunal). Võistlustantsija, kes on oma partneri Liisi-Rebeka Luigega (elab/õpib Tartus) käesolevaks võistlushooajaks jõudnud noorte vanuserühmas B-klassi. Paar treenib Tartus tantsukoolide Tango (peatreener Veiko Ratas) ja Respect (peatreenerid Marko Mehine ja Kaisa Oja-Mehine) ühispaarina. Võisteldakse lisaks Eestile sageli Lätis ja kaugemalgi. PS! Võistlustants on spordiala nagu iluvõimlemine jms.

Põhja-Sakala vallas tegelevad edukalt võistlustantsuga tantsukool Tango seniiorpaarid **Lauri Mukk ja Liina Ratas** ning **Maret Lina ja Jüri Turjakas**. Võistlemaid lapsi ega noori praegu treenimas teadaolevalt rohkem ei ole.

Seda kõike kirjapanduna üle lugedes tundub, et me elame ideaalkülas. Vanemad on aktiivsed, lapsed samuti ja elu veereb oma rada. Ja uskuge või jätke uskumata, aga nii see ongi. Meil on rasked teemad ja helged hetked. Mõni asi puudutab hetkel rohkem, teine ootab järjekorras ja kõik, mis tulemas, tuleb niikuinii. See, mis on meie sees, on olemas, mis väljas, püüame teha paremaks. Anname oma muredest märku, võimalusel lahendamise ise või palume abi ja rõõmu jagame kõigiga.

Suur-suur tänu kõigile meie seltsiliikmetele, tegemistele kaasajalajatele, kõiges kaasalõjajatele ja toetajatele!

Kohtume uuteks tegemisteks jälle aastal 2020.

Seltsi nimel  
**KÜLLI HIIMÄE-METSAR**,  
külanem

## NOVEMBER

**2.11** TOIDUKOOLITUS „JÕULUTOIDUD“, JUHENDAJA SILVI ANNUS SUURE-KÖPU MÖIS/ÕPPEKÖÖK KELL 10

**3.11** REFORMATSIONIPÜHA JA HINGEDEPÄEVA ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS KÖPU PEETRI KIRIK KELL 11

**8.11** ISADEPÄEVA DISKO KÖPU KÜLA TUBA KELL 22

**10.11** ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS KÖPU PEETRI KIRIK KELL 11

**16.11** TEGEVUSSARI „VANAST UUS“/ JÕULUEHTED KÖPU KÜLASTUSKESKUS KELL 14

**16.11** ETENDUS „PAREM AUS LITS KUI OSTETAV POLIITIK!“ KÖPU KÜLA TUBA KELL 16

**21.11** KÖPU MÄLUMÄNG KÖPU KÜLA TUBA KELL 19

**22.11** FILMIÕHTU MÖISAS: NOVEMBER SUURE-KÖPU MÖIS/MARMORSAAL KELL 19

**24.11** IGAVIKUPÜHA ARMULAUAGA JUMALATEENISTUS KÖPU PEETRI KIRIK KELL 11

## DETSEMBER

**13.12** KANTRISTII LIS JÕULUPIDU ANSAMBLIGA DETAIL KÖPU KÜLA TUBA KELL 18

**14.12** FILMIÕHTU MÖISAS: EIA JÕULUD TONDIKAKUL SUURE-KÖPU MÖIS/MARMORSAAL KELL 19

**19.12** KÖPU MÄLUMÄNG KÖPU KÜLA TUBA KELL 19

INFO: kopuhuvijuht@gmail.com

## SÜNDMUSED KÖPUS

## Rahvusvaheline eakate päev ja muusikapäev



1. oktoobril tähistati Suure-Jaani kultuurimajas nii rahvusvahelist eakate päeva kui ka muusikapäeva põnevate kokkusaamistega ning kohaliku ansambli esinemisega. Kohaletulnud said teelaua ääres kuulata erinevatest võimalustest Suure-Jaanis ning esitada küsimusi erinevate elualade inimestele. Kokkusaamisel tõdeti, et väga oleks vaja veel kohtumisi vallaametnikega, et otse oma muredele lahendusi leida.

Suurim tänu Suure-Jaani päästekomando pealikule Rauno Ruudule, kes rääkis ohutust kütmisest algaval talvehooajal; Karin Leppikule, kes tutvustas Suure-Jaani Tervisekoja võimalusi; Tiiu Siimule, kelle juhendamisel korraldati tervisevõimlemise pooltund; Põhja-Sakala valla sotsiaalosalakonna juhatajale Eveli Lilleojale, kes rääkis erinevatest sotsiaalteenustest vallas; vallavanemale Herman Kalmusele, kes tutvustas olukorda vallas. Muusikalise vahepala eest suurim tänu ansambel A.G.E.

Tekst ja foto  
**AIRE LEVAND**  
Suure-Jaani kultuurimaja direktor



IX Kunstilaager Tamme talus.



Muinastulede öö kontsert – laval Kiiri Katrin Vingisaar.



Seasaare teatri etendus „Tiivarips“ Võivaku amfiteatris.



Rannaliiva laiali ajajad.



# Hariduspreemiad 2019

4. oktoobril toimus õpetajate päeva vastuvõtt valla koolide ja lasteaedade õpetajatele. Vallavanem Hermann Kalmus andis üle selle-aastased hariduspreemiad. Õpetajatele esinesid Viljandi Muusikakooli noored puhkpillimängijad.

## Põhja-Sakala valla hariduspreemiad:

2019. aasta huviharidustöötaja – Suure-Jaani kooli Vastemõisa õppekoha endine muusikaõpetaja **Ene Uuland**;

2019. aasta noorsootöötaja – Lahmuse kooli õpetaja **Kuuno Tiitus**;

2019. aasta alusharidusõpetaja – Suure-Jaani lasteaia Sipsik õpetaja **Airi Linnu**;

2019. aasta õpetaja – Suure-Jaani gümnaasiumi õpetaja **Margit Kirss**;

2019. aasta hariduse aastapreemia – **Suure-Jaani kooli projektöppenädal „Toit ja toitumine“**;

aastate õpetaja tiitli pälviv Võhma kooli keemia- ja bioloogiaõpetaja **Pilvi Ailt**.

**Ene Uuland** on pikaegne muusikaõpetaja, kes on osanud kõik õppekoha õpilased laulma panna. Tema juhendatud solistid ja mudilaskoor on esinenud kõikidel üritustel. Edukad on olnud solistide etteasted nii piirkondlikel kui maakondlikel laulukonkurssidel. Peale selle, et mudilaskoor on osalenud valla ja maakonna laulupidudel, on koor jõudnud ka mitmele koolinoorte- ja üldlaulupeole Tallinna. Tallinnas toimunud juubelilaulupeost võeti osa ka sel aastal, kui osalema pääsesid ainult valikmudilaskoorid.

Ene teeb oma tööd suure pühendumisega ning on oma rõõmsameelsuse ja aktiivsusega õpilastele eeskujuks.

**Kuuno Tiituse** põhitööst annavad kõige parema pildi tema õpilaste suurepärase tööd – erinevad mööblieseimed, millele kvaliteedile saab panna vaid kõige kõrgemaid hindmeid.

Kuuno on ka väga tubli korvpallitreener. Erivajadustega lastega töötamine ei ole lihtne, nende närvikava on ebaõnnestumistele vastuvõtlikum. Ometi on ta suutnud tekitada huvi ja armastust korvpalli vastu. Kuuno Tiituse juhendatavate poiste baasil loodud korvpallimeeskonnad on aastaid esindanud Eestit Euroopa ja maailmamängudel. 2019. aasta kevadel Abu Dhabis tulid korvpallurid I divisjoni võitjateks.

Kuuno on aastaid kuulunud Eriolümpia Eesti Ühenduse juhatusse. Vabal ajal lööb ta aktiivselt kaasa oma kodukoha sporditegevuste organiseerimisel ja võoras ei ole talle ka laulmine.

**Airi Linnu** on noor inimene, kes on valinud lasteaiaõpetaja vastutusrikka ameti, kasvades selleks õpetaja abist. Peagi lõpetab ta Tartu ülikooli.

Airi on alati uutele ideedele avatud, oskab muuta õppimise lastele mänguliseks ja põnevaks ning valmistab ise palju õppevahendeid. Laupeoks õmbles ta lasteaiale terve komplekti rahvariideid. Airi on alati üks ühisürituste vedajatest ja ruumide kaunistajatest.

Airi Linnu rühma tahavad lapsed heal meelel tulla, ta on alati rõõmsameelne ning oskab ka ruumid, kus ta toimetab, muuta lastepäraseks ja turvaliseks.

Airi oskab mängleva kergusega lahendada keerulisi olukordi ja tuleb toime erivajadustega lastega. Ta on Aasta Kolleeg 2019 ja teeb head koostööd lastevanematega.

**Margit Kirss** on uuenusmeelne ja valmis kasutama erinevaid lähenemisi, et õppeprotsessi mitmekesistada. Õpitulemuste osas on ta nõudlik, suunates õpilasi olema kriitilised ja analüüsivad. Tema õpilaste tulemused riigieksamitel on olnud väga head.

Margit võtab aktiivselt osa õppekava arendusest ning on tubli projektijuht. Tema juhitud Erasmus+ projektis saavad õpilased tutvuda Iirimaa, Rootsi, Sloveenia ja Tšehhi keskkonna iseärasustega ning praktiseerida keeleoskust erinevates riikides.

Margit Kirsi juhendamisel on alates 2018. aastast õpilastel võimalik koostöös USA saatkonnaga võtta inglise keele lisakursus, mille sisuks on inglise keele õpe veebikeskkonnas erinevate õpetajate poolt üle maailma.

**Suure-Jaani Kooli projektöppenädal „Toit ja toitumine“** raames kasutati projektöppe kui aktiivõppe vormi, kus uute teadmiste omandamine toimus ühe kindla teemaga seotud tegevuste, projektide loomise ja avastamise kaudu. Iga päeva keskmeks oli üks teema. 1.–9. klassil toimus 5 päeva jooksul õppetöö probleemi- ja teemapõhiste õpitubadena, kus kõik õppeained olid integreeritud keske teemakäsitlusega. Igal nädalapäeval olid oma alaeasmärgid ning alateema. Nädala jooksul toimus kokku 59 erinevat õpituba, mis sidusid nädala ning päevade teemad erinevate õppeainetega. Töömeetoditeks olid enamasti aktiiv- ja avastusõppemethodid, rühmatööd, probleemi lahendamised.

Õpilane oli terve nädala jooksul avastaja, aktiivne osaleja, partner, õpetaja oli õppeprotsessis abiline, toetaja. Õpilased jagasid gruppi-



Ene Uuland, Margit Kirss, Airi Linnu, Suure-Jaani Kooli direktor Epp Välba, Kuuno Tiitus, Pilvi Ailt. Projektinädala „Toit ja toitumine“ korraldamises osalenud õpetajad. FOTOD: Leili Kuusk

des omavahel rollid, planeerisid oma aja. Terve nädala jooksul tehtu tulemused on eksponeeritud koolimaja seintel õppevahenditena. Õpilased ka kajastasid igapäevaselt koolis toimuvat, kommuniqueerisid toimunut väljapoole kooli. Videoklippide ja juttude kaudu andsid õpilased ülevaate, mida ja kuidas nad õppisid.

**Pilvi Ailt** on aastate jooksul saavutanud väljapaistvaid töötulemusi nii valla, maakonna kui ka üleriigilisel tasandil.

Tema tugevuseks on tema laiahaardelisus, orienteerumine oma ainevaldkonnas, suutlikkus ainealast teadmiste ainetega lõimida ning sihikindel tegevus oma ainevaldkonna arendamisel kooli tasandil ja maakondliku aineühenduse aktiivse liikmena. Pilvi näitab üles initsiatiivi nii õppetegevuse kavandamisel kui õppetingimuste kaasajastamisel. Tema eestvedamisel toimuvad erinevad üritused, väljasõidud, teemanädalad. Ta oskab märgata õpilase individuaalset eripära ja toetada noore isiksuse arengut.

Oma särtsaka loomu ja järjekindla meelega on Pilvi Ailt kõigile eeskujuks.

Tema õpilased on saavutanud kõrgeid kohti nii maakondlikul kui vabariiklikul tasemel. Pilvi on igal ajal valmis noori juhendama ja nii ei ole harvad juhud, kus teda võib ka nädalavahetusel koos õpilastega muuseumis või õpperajal kohata – ikka selleks, et õpilast arendada ja toetada.

Palju õnne!

LEILI KUUSK

## Kõpu kooli laste ettevõtlik ja inspireeriv oktoobrikuu

Kõpu põhikooli õpilaste oktoobrikuu on sellel aastal eriti ettevõtlik olnud. Sellest õppeaastast on õpilastel võimalik päris oma minifirma asutada. Populaarne õpilaste- ja minifirmade loomine arendab õpilaste ettevõtlikkust ja annab väga hea kogemuse eluks. Seekord toimus Viljandimaa õpilaste firma loomiseks ette valmistav Junior Achievementi (JA) koolitus „Võta ise ette!“ Kõpu põhikooli marmorsaal. Koolitust viisid läbi JA Eesti noored töötajad. Meie kooli õpilastest on 4 aktiivset tüdrukut loomas minifirmat, mis võitleb koolikiusamise vastu.

Viljandimaal toimus 2019. aasta märtsikuus esimene mini- ja õpilaste firmade laat, mis pakkus Viljandimaa noortele head müügivõimalust. Järgmise aasta kevadel planeerime ka Kõpu kooli noorte loodud firmaga laadal osaleda.

Oktoobrikuu teisel nädalal toimus ettevõtlusnädala

raames Viljandimaa noorte inspiratsioonipäev Sakala keskus. Osalesid ka Kõpu põhikooli noored. Tihe ja inspireeriv päevakava andis osalejatele palju mõtteid, kuidas enda elus edasi liikuda ning mida tegutsevate edukate ettevõtjate arvates on edu saavutamiseks vaja. Valiti Aasta noor ja kuulutati välja noorteprojektide konkursi parimad. Sportlane ja ettevõtja Ott Kiivikas rääkis eneseusust ja selle tõstmise viisidest.

Ettevõtlusnädala teises pooles külastas 7.–8. klassi õpilasi Tiia Toom, kes töötab Cleveroni „Minu lugu“ raames. Ettevõtlusnädalal pakuti juba viiendat korda võimalust tutvuda lähemalt ühe ettevõtja või juhiga. Meie kutsusime Tiia õpilastele oma lugu rääkima just sellepärast, et ta on ka ise Kõpu kooli vilistlane.

Külastus oli väga inspireeriv. See aitas isikliku loo kaudu märgata ettevõt-

likkust ja olla ise ettevõtlik. Täname väga Tiia enda loo rääkimise eest!

Oktoobri teises pooles osalesime koos kooli direktori ja kaheksa õpilasega „Ettevõtlik kool“ haridusfestivalil Paines. Päeva modereeris meie oma küla mustkunstnik Marek Sander. Esinesid inspireerivad ja ettevõtlikud inimesed, anti välja Ettevõtliku kooli tunnuskirju ning toimusid töötoad nii koolijuhtidele kui noortele.

Kõpu põhikoolis on sellel õppeaastal loomisel päris oma koolileht. Leht hakkab ilmuma neli korda õppeaastas ning saab kindlasti oluliseks Kõpu ajaloo talletajaks. Hetkel on käimas koolilehe nime konkurs ning artiklite ja lugude ettevalmistamine on täies hoos. Kui kõik õnnestub, siis ilmub Kõpu kooli esimene ajaleht juba novembrikuus.

KÄTRIN HANSCHMIDT  
Kõpu põhikooli huvijuht



Paines haridusfestivalil.

FOTO: Linda Soots



# Võhma lasteaed sai 40-aastaseks!



40 aastat tagasi avati Võhma Lihakombinaadi lastepäevakodu.

FOTO: Erakogust

Võhma lihakombinaadi lastepäevakodu ehitati valmis KEK ja hoone avas oma ukse 1979. a suvel. Hoone ehitati tüüpprojekt järgi kahekorruselisena ning siin jätkus kohti vähemalt 140le lapsele; nõudluse korral mahutati rühmadesse lapsi rohkemgi. Lasteaeda said eelkõige koha Võhma lihakombinaadi töötajate lapsed.

Lasteapäevakodu filiaaliks võeti lihakombinaadile kuuluv lastesõim, mis töötas aastatel 1956–1986. Riburada pidi suleti järjest Võhma 3 väikest erinevat lasteaeda, millede lapsed ja osad töötajad leidsid koha meie lasteaia. Teatud lasteaiakohtade arv oli määratud ka Võhma kolhoosile, mis osales lasteaia ehitamisel ja sisustamisel. Kolhoosilapsed toodi ja viidi lasteaeda bussiga. Kõik olid väga rahul.

Alumisel korrusel kummaski majatiivas asus kaks rühma söimealistele lastele vanuses 1–3 aastat. Neli rühma 3–7-aastastele lastele asus teisel korrusel. Sõimerühmadel olid eraldi sissekäigud, samuti oli igal rühmal õuealal oma piiratud mänguala.

Maja avamise ajal oli pooleli õueala haljastamine ning atraktsioonide paigaldamine, mida aitasid lõpule viia lapsevanemad.

Lasteapäevakodus sai tööd ligi kolmkümmend inimest, kelledest paljudel polnud eelnevat lastega töötamise kogemust. Näiteks oli algselt sõimekasvataja ametinimetuse meditsiiniõde, mis aga varsti kasvataja nimetuseks muudeti. Lasteaia kasvataja ametis nõuti siiski üldjuhul haridust ja õppima asumist kaugõppes. Õpetaja ametinimetust kannavad kasvatavad nüüdseks juba üle kahekümne aasta.

Lasteaed avati hommikul kell kuus, kuna lihakombinaadis algas töö kell seitse. Sõimes pidi igal hommikul lapsevanem last enne kasvatajale üleandmist kraadima, mille tulemused märgiti päevikusse. Haigeid lapsi ei võetud vastu ja saadeti koju tagasi. Tagasi lubati terveks ravitud lapsed, mille kohta tuli esitada arstitõend. Võib ette kujutada, kui palju



40. aastapäeva puhul toimus 11. oktoobril Võhma lasteaia pidulik aktus, kus andsid meeoluka kontserdi Terakeste ja Veskiellide lapsed ning Võhma kooli mudilaskoor õpetaja Maila Juudase juhatamisel. Peale endiste ja praeguste töötajate viibisid peol ka kõik lasteaia endised juhid.

Vasakult: endised juhid Liivia Henberg, Silvija Mõttus, Maie Kurul, Kai Kikkas ja praegune juht Asta Laas.

FOTO: Kenno Soo

pisaraid ja närve kulutati kõige selle peale hommikust hommikusse. Lapsi karastati jalgade külma veega ülevaalamise näol ning talvel said söimelapsed kvartslambi all päevitada. See profülaktiline tegevus parandas laste tervist ja haigestumus vähenes tuntavalt.

Õppekasvatustöös olid kehtestatud terves Eestis ühtsed nõudmised ja õppekavad. Laste tegevuste kohta koostasid kasvatajad konspektid, kus pidid olema kirjas isegi laste eeldatavad vastused küsimustele. Kogu lastega tehtav töö toimus rangelt plaane, kavasad ja kellaaegu jälgides, kuid peab siiski ütlema, et laste õpetamine toimus, kui vähegi võimalik, enamasti läbi praktilise mängu.

Nagu praegugi korraldati igal aastal näitusi, õpetajad valmistasid metoodilise kabinet jaoks ise õppevahendid ning koostasid konsepte ja ettekandeid, tähistati rahvakalendri tähtpäevi.

Kuigi tööpäevad olid pikad ja töötada tuli tihti ka laupäevadel, toimusid ühised aktiivsed ettevõtmised samuti väljaspool tööaega: käidi ekskursioonidel, teatris ja pidudel. Igal sügisel tuli külastada laste kodusid, lapsevanemad teadsid seda ning kasvatajad olid kodusse oodatud – see oli pere jaoks suur sündmus.

Toimusid ka traditsioonilised ülelinnalsed lasteüritused nagu lastekait-

sepäev, mida hilisematel aegadel on küll kihelkonna laulupeo või kihelkonna lastekaitsepäevana peetud.

Jõulupidusid peeti ühiselt taasavatud Võhma kultuurimajas, esinemas käidi kooli saalis. Kaheksakümnendate aastate lõpul hakkasid toimuma muutused riigis, hariduselus, teistes valdkondades. 1989. aastal sai lasteaia nime Mänguveski, lasteaia 10. aastapäeva puhul kingiti lasteaiale Eesti lipp, mille õnnistas sisse kirikuõpetaja. Vanad õppekavad enam ei kehtinud ja uue raamõppekava tegemine võttis aega aastaid. Äkitselt polnud enam vaja rangeid raame; oli saabunud suur vabadus kõiges. Ometi saadi hakkama ka siis ja lapsed ei jäänud kasvatamata.

Peale lihakombinaadi sulgemist kolisid pered tööpuuduse tõttu mujale ja lasteaia tuli tühjaks jäänud rühmad kinni panna. Lasteaia 20. aastapäeva peeti juba kolmerühmalisena. Alumisel korrusel, maja vasakpoolses tiivas oli end sisse seadnud Võhma raamatukogu ja teises tiivas supikööök (hiljem päevakeskus) ning ühe rühma ruumis asus mõni aasta õmblusvabrik Wendre tsehh.

2015. aastal aga tekkis taas vajadus laste kohtade järele ning avasime neli aastat beebiklubi kasutuses olnud ruumides neljanda rühma.

Endiselt asuvad majas raamatukogu ja päevakeskus.

See oli lühike ristlõige meie lasteaia loost. Nelikümmend aastat ühe maja jaoks on päris pikk aeg – nagu ütleb laulusalngi: „Aeg annab kõik ja kõik ta võtab ka...“ Kui 10 aastat tagasi alustasime uue riikliku õppekavaga, siis täna on laual taas uued õppekava projektid – ja kuigi tulevad ja lähevad siit nii väikesed kui suured, on meie lasteaed ikka siin väikeses Võhmas vastu pidanud.

Igal kevadel lõpeb siin majas muretu lapsepõlv terve klassitõe mudilaste jaoks ja sügisel tuleb pesakond lapsi, kes oma lennuks valmistuma hakkavad...

Kõik endised ja praegused lasteaia töötajad teavad, mida tähendab töö lastega ja et lasteaedniku amet on maailma toredamaid.

Meie maja töötajatele soovin jaksu ja jõudu ning tahan öelda, et kuigi mõnikord on väga raske ja saabub ränkaskas masendus, aitavad siiski väikesed särasilmad päevadesse päikest kududa ja jõuame jälle vaatamata kõigele elus edasi minna.

Õnnesoovid kõigile endistele ja praegustele Mänguveskilistele neljakümnele juubeliaastal!

ASTA LAAS

Võhma lasteaia Mänguveski direktor

# TÄÄKSI KOOL 144

Sügisel tulevad ja lähevad, meie jääme.

Tääksi kool tähistas 18. oktoobril oma 144. sünnipäeva. Terve nädala jooksul toimusid väikesed üllatusesinemised ja ettevalmistused, seinale ilmusid laste omaloomingulised luuletused, personaalsed tervituskaardid ja kunstinäitus. Lasteaiale kingiti näiteringi õpilaste poolt etendused „Kaks lehma libedal jääl“, „Jänese unelaul“ ja „Kaks kitse“.

Reede hommik algas ühiselt lõbusate koolireeglite kirjutamisega:

1. Uisutada võid jääl, mitte õpetaja laual.
2. Kehaline on jooksutund, mitte tudulaat.
3. Ära toksi, muidu tulevad rähnid kooli.
4. Hoidke oma piip ja prillid kurja Mari eest.
5. Istu sirgelt, muidu muutud kaameliks.
6. Koolis õpetaja ei ütle kunagi ei.

Pärast unistasime ja fantaseerisime, missugune võiks olla Tääksi kool 100 aasta pärast.

Raamatukogus ootasid meid ettelugemispäeva puhul lapsevanemad ja koolitöötajad. Lasteaiale ja koolile luges raamatut õp Kaire, koolilapsed said nautida lisaks veel ema Kairi ja ema Vika lugemist ning majahoidja Liivi intrigeerivat raamatutuvustust. Vahva punkti pani raamatukogutöötaja Nadja, kes korraldas viktoriini muinasjuturaamatute kohta.

Õp Eha toetusel andsid lasteaia ja kooli lapsed sisuka kontserdi, kus saime kuulda-näha kõike sel kooliaastal õpitut.

Peale lõunasööki katsime üheskoos pidulaua, voltiisime salvrätte ning mõnusa muusika saatel söime torti ja kringlit.

Päeva lõpetamise sportlikult koos Serka ja jalgpalliga.

Järgmisel aastal tähistame kooli sünnipäeva juba suurejoonelisemalt ning planeerime koos vilistlastekoguga korraldada kevadel 2021 Tääksi kooli vilistlaste kokkutuleku.

Tekst ja foto

MARI RANDARU



## Laste omalooming kooli sünnipäevaks

Tääksi koolil sünnipäev, lastel õppimisest rõõm ja vaev.

Väga vana kool on see, sellest teab iga mees.

Raamatu lugemine on lahe, kui on igav, siis tuleb lugemistahe.

Lugemine tarkust annab, isegi kui vihma kallab.

Tore õpetaja on meil ka, aitab, toetab, õpetab.

Oh see Tääksi kool on tore, teist sellist kuskil pole!

IIE-KEE PARTS 4. klass  
TRUDE LILLEMÄA 3. klass

Tääksi koolil hea on meel, lapsi tuleb veel ja veel.

Kui on koolil sünnipäev, igäiks siis seda näeb.

Saan siin alati targemaks ja seepärast ikka paremaks.

Mul on sellest hea meel, tuleb tarkust veel ja veel.

Ma jätan sinu meelde, jääd kauaks eesti keelde.

Tarkust täis on terve tuba, mul on selleks oma luba.

Pliiatsikrõbinat alati kuulda, seda pole mõtet ära muuta.

KARL-HARALD PUTNIK 3. klass

*Lugupeetud koroonahuvilised!*

*Algamas on järjekordne koroonahooaeg.*

*Mängida saab Võhma teenuskeskuse esimese korruse ruumides.*

*Täpsem info: Jaan Voll tel 521 7831 või Raavo Remmel tel 5691 6397.*



# SÜNDMUSI VÕHMA KOOLIST

## Peakokad koolis



Neljapäeval, 10. oktoobril käis Võhma koolis restoran-kohvik Harmoonia peakokk Taavi Tali. Päev enne peakoka saabumist vaatasime videoid eesti toidu ajaloost ja toidu valmistamise ohutusest. Kui peakokk kooli jõudis, siis tegime grupid ja jagasime ära retseptid, panime pähe mütsid ja ette põlled. Meie grupp pidi tegema kõrvitsapüreesuppi. Teised grupid tegid karaskit, pannileiba ja rukkivahtu. Meie grupp pidi alguses kõrvitsad väikesteks tükkideks lõikama ja ahju panema, kus need pidid olema 25–30 minutit. Samal ajal kui kõrvits ahjus oli, röstisime kõrvitsaseemneid ja riivisime juustu. Kui kõrvits ahjust välja tuli, puhastasime selle ära ja panime potti, et seda püreeks teha. Pärast püreeistamist panime selle potiga pliidile keema ning lisasime soola ja riivitud muskaatpähklit. Kui püreesupp valmis sai, jagasime selle võrdselt kaussidesse, lisasime juustu ja röstitud kõrvitsaseemneid. Hiljem saime kõik maitsta enda ja teiste võistkondade valmistatud toite. Kuigi ma olen toidu suhtes üsna valiv, oli see tore kogemus ja võiks millalgi uuesti proovida.

KAREL KAUP  
6. klass

## Ettevõtlikkusele innustav „Minu lugu“



Teisipäeval, 8. oktoobril käis 9. klassile oma lugu rääkimas ettevõtja Triin Peips (Ökopesa OÜ).

Triin rääkis, kuidas ta aktiivse noorsportlasena jõudis ettevõtluse juurde ning milliseid oskusi ja omadusi on vaja, et ettevõtjana edukaks saada.

Algatus „Minu Lugu“ viib juba viiendat aastat kokku Eesti tippjuhid ja koolinoored. Ettevõtlusnädala jooksul ehk 7.–13. oktoobrini 2019 külastavad paljud ettevõtjad ja tippjuhid põhikoole, gümnaasiume ja kutsekoole, et ühe koolitunni jooksul rääkida oma lugu ja innustada noori ettevõtlikkusele.

RIINE ANT

## Õpilasesinduse esindajad osalesid valla hariduse arengukava arutelul

Esmaspäeval, 30. septembril osalesid Võhma kooli õpilasesinduse esindajad: Kadri Koitmäe, Tuuli Randmäe, Anna Linda Meerbach ja Egert Sarv Põhja-Sakala valla hariduse arengukava arutelul. Arutelu toimus Suure-Jaani gümnaasiumis, kuhu olid kohale tulnud ka teiste valla koolide õpilasesinduste liikmed. Arutelu juhtis Urmo Reitav. Õpilaste mõtted edastatakse vallavalitsusele.

RIINE ANT  
huvijuht

## Viljandimaa koolide murdmaajooks



24. septembril toimusid Karksi-Nuias Viljandimaa koolide karikavõistlused murdmaajooksus.

Võhma koolist osalesid järgmised õpilased: Sulvo Anvelt (8.–9. klassi poisid) 1200 meetrit 1. koht Keiro Asu (6.–7. klassi poisid) 1200 meetrit 21. koht Riine Valo (6.–7. klassi tüdrukud) 600 meetrit 21. koht Liselle Püvi (6.–7. klassi tüdrukud) 600 meetrit 24. koht Karolin Kaalep (6.–7. klassi tüdrukud) 600 meetrit 26. koht Üldarvestuses (väikeste koolide arvestuses) tuli Võhma kool 3. kohale.

TIIA PÜVI  
kehalise kasvatusõpetaja

## Õppekäik Loodi ja Naatsaku mahetallu



10. septembril käis 2. klass Loodi põrguoru matkarajal. Hiljem suundusime Naatsaku mahetallu, kus tutvusime seal elavate asukatega ning nende elu-oluga. Korjasime karjamaalt erinevaid taimi ning uurisime, millises mullas need kasvavad. Õppekäigu lõpus otsisime looduslikke suupisteid ning lõpetasime päeva ühise vestlusringiga.

TEELE VAHTRA  
2.T klassi klassijuhataja

## KIK-i programmi väljasõit Puhta vee teemaparki



10. septembri KIK-i programmi väljasõit (3.–5. klass) Puhta Vee Teemaparki Järsi külas Lääne-Virumaal oli põnev ja päikeseküllane.

Õppeprogrammi „Elu metsamõisa tiigis“ alustasime küsimustele vastamisega looduse kohta (mõni küsimus oli täitsa trikikas). Seejärel suundusime isemoodi mesitaru uudistama, kasutasime meeli maitsetaimedega tutvumisel, uurisime metsamaja, vaatlesime orava pesa, nägime u 350 aasta vanust kaske ja saime teada, miks vahtralehtedel on mustad laigud peal (seen) ja mida see õhu kohta räägib.

Lõuna ajal kinnitasime püstkojas keha ja suundumine uurima, keda või mida võib kohata veekogus vee peal ja all. Saime uurida mobiiltelefonidele mõeldud mikroskoobiga erinevaid taimi. Õppepäev oli mõnusasti soe ja teadmisi pakkuv. Rühmajuhid olid tasemel ja lapsesõbralikud.

KAIRI LAANE  
3. klassi klassijuhataja

## “Puuga sõbraks”

10. septembril ootas esimest klassi mets. Sõitsime puudega tutvust tegema Parika väikejärve õpperajale. Projekti nimi oli „Puuga sõbraks“. Ilm oli väga hea, metsas oli nii tore. Meie giid tutvustas lastele kaske, kuuske, mändi ja saart. Lapsed kogusid metsas just nende puude lehti, oksa ja käbisid ja koostasid metsaraamatu.

Looduses maitstes ka toit imehästi, magustoiduks korjasime mustikaid ja pohli. Õppisime ka marju tundma.

Matkarada on kuulus oma südamekujulise rabajärve poolest, tegime ringi ümber järve. Lõpuks kastsime oma varbad ka rabavette. Oli tore metsapäev.

LY UDIKAS  
1.L klassi klassijuhataja

## Õppekäik Aidu karjääri



7.–9. kl õpilased käisid 10. septembril õppekäigul Aidu karjääris Ida-Virumaal. 9 km pikkune õppekäik toimus Aidu karjääri vanemas osas. Retke käigus anti ülevaade Aidu kanalite vetest, puistangutest, rekultiveerimise viisidest, rekultiveeritud metsadest, looduse taastamise protsessidest, loomastikust. Retke lõpus külastati Sipelgamäge, kus avanes vaade Aidu karjäärile.

loomastikust. Retke lõpus külastati Sipelgamäge, kus avanes vaade Aidu karjäärile.

SILVA MURIK  
8. klassi klassijuhataja

## Õpilased tutvusid Eestimaa looduse looga Jääaja keskkuses



Teisipäeval, 10. septembril osales Võhma kooli 6. klass õppekäigul Jääaja keskkuses. Sel päeval koolis tunde ei toimunud. Õpilased kogunesid kooli juurde kell 14 ja asusid Vooremaa poole teele.

Õppeprogrammi raames saadi ülevaade eluslooduse arengust ning mitmekesisusest jääajajärgsel Eestimaal. Jääaja keskkuse 2. korruse ekspositsiooni kasutades õppisid programmis osalejad rühmatöö käigus tundma erinevate kliimaperioodide taimestikku ja loomastikku ning mõistsid, et kliimamuutused toovad kaasa muutuseid eluslooduses. Võrreldi erinevatel kliimaperioodidel esinenud elutingimusi ning õpiti seostama eluslooduse muutusi kliimatingimuste muutumisega. Koos looduskeskkonna arenguga uuriti ka inimese liikumist Eesti aladel ning inimeste kohanemist vastavalt looduskeskkonna muutumisele. Koos arutleti inimtegevuse mõju üle looduskeskkonnale.

RIINE ANT  
6. klassi klassijuhataja

## Kiired ja taibukad maastikumängul

Neljapäeval, 5. septembril osalesid Võhma kooli 6. ja 7. klassi õpilased Viljandimaa keskkonnahariduse võrgustiku korraldataval maastikumängul „Igaühe loodushoid“. Kahest klassist osales mängus kokku neli 4–5-liikmelist võistkonda. Kõige kiiremini ja parimate tulemustega läbis raja 6. klassi võistkond Võhma 2. kooseisus: Mattias Mitri, Karel Kaup, Keiro Asu, Jan Oliver Roosiks, Timo Pent.

RIINE ANT  
6. klassi klassijuhataja



# OKTOOBRIKUU TEGEMISED KIRIVERE KOOLIS



Õpetajate päeva noored õpetajad.

Oktoobrikuu algas koolis traditsiooniliselt õpetajate päeva tähistamisega. Õpetaja ametit proovisid meie kooli 9. klassi õpilased ning kaheksandikud praktiseerisid ametit lasteaias. Noored õpetajad olid innukust täis. Põnevaid tegevusi jätkus terveks päevaks. Õpetajatele lõppes päev toredate väljasõiduga pealinna.

Oktoobris tähistasime ka meie väärrika koolimaja 115. sünnipäeva traditsioonilise stiilipeoga. Lapsed pakkusid sellel aastal välja tagurpidipäeva. Õpilased ja õpetajad riietusid vastavalt fantaasiale – näiteks saabus lapsi kooli õriietes, riided pahupidi pööratult, õpetajad riietusid meesteks ning üks julge poiss riietus ka väga stiilseks tütarlapseks. Koolimaja sünnipäevaga saavad meie lapsed alati koolivaheajale. Pidulikult aktusel lugesid kõik klassid ette ise kirjutatud sünnipäevatervitused ning enne koduteed söödi magusat kringlit. Aitäh kokkadele, kes suu magusaks tegid!

Tekst ja foto  
LIINA NIKONOROVA  
Kirivere kooli huvijuht

## Ettevõtlik ettevõtlusnädal Kirivere koolis

Neljapäeval, 10. oktoobril käisid 7. klassi õpilased ettevõtlustunni raames külastamas osaühingut Prenton. Aastal 2000 asutatud ettevõtte tegeleb metsamajandamisega ning metsamajandustehnikaga. Sõitsime firmajuht Ago Vingis-sariga kohe metsa. Saime jälgida, kuidas vaheladustusest palgikoorem rekkale laeti. Haaratsid suutsid suure sületäie palke ühtlaseks pundiks pörutada, aga ka väikese kuusekese elegantselt palkide vahelt välja tõsta. „Oskaja mees!“ tunnustasid õpilased. Masinat uuriti põhjalikult. Eriti huvitav oli tänapäevane laomajandus. Kui koorem peale laaditud, anti arvutiga Pärnu sadamasse teada koorma suurus ja väljasõidu aeg. Noormeestel oli põnev jälgida praktilist IT-lahendust töö käigus.



Gert-Andri harvesteri mugavas juhitoolis! FOTO: Anna-Liisa Soolind

Seejärel siirdusime kaugemal olevale lageraiepaika. Harvester oli oma roomikutega hea tee sisse pressinud, sai ka botastega kõndida. Langetustraktor oli vägev! Kaasas olnud õpilaste hulgas oli neid, kes septembris Tõrvaaugu metsa- ja matkapäeval käsisaevõistlusel osalesid. Nemad oskasid eriti hästi hinnata harvesteri võimsust ja kiirust. Ligi 30-meetri kõrgused ja 120 cm diameetriga puud lõigati madalalt, „sõideti“ saaga oksad maha ning tüvi järgiti vajaliku pikkuse järgi palkideks. Õpilased vaatlesid lausa lummatult! Lugupidavalt käidi masinat seest- ja väljastpoolt uudistamas. Arvati, et väga mugav iste ning kerge juhtida. Aga kas 16-tunniseid tööpäevi jaksaks teha? Pani mõtisklema! Ago Vingissar arvas, et külastajad töid ta päeva meeldiva vahelduse. Kirivere kooli vilistlasena oli tal eriti hea meel, et sai kodukooli ettevõtluse ainekava läbimisele oma panuse anda. Aitäh! Õppekäik läks korda, sest töölehte osati väga hästi täita ning kommentaarid olid analüüsivad. Saadi hea ülevaade oma valla edukast ettevõttest!

Kirivere kooli 7.–9. klassi õpilased osalesid üleriigilises ettevõtlusviktoriaanis Creatlon. Üle Eesti osales e-viktoriaanil ühtekokku 2470 õpilast.

**Millisesse riiki väljapool Euroopa Liitu eksportis Eesti 2017. aastal kõige enam piimatooteid?** Õige vastus on Jaapan.

**Riina ostis poest kleidi, mille eest maksis 60 eurot. Arvestades, et Eestis on käibemaks 20%, siis milline oli kleidi hind ilma käibemaksuta?** Ainult 18% vastanutest üle Eesti sai õigeks vastuseks 50 eurot. Üle 69% vastas 48 eurot, üle 7% 52 ja üle 4% 54 eurot. Vastamata jättis 1%. Oh seda protsentülesannet! Ainult matemaatikaõpetaja saab siin aidata!

Tulemustest. Meie kooli seitse paremat tulemust saavutasid Ave Nael, Anna-Liisa Soolind, Andro-Eino Mäll, Endrik Jürgenson, Reimo Soots, Indrek Sakias, Magdalena Orr. Klasside järjestus oli 8. klass, 7. klass ning 9. klass.

Aitäh Junior Achievement Eestile viktoriaani korraldamise eest! Järgmisel aastal osaleme jälle!

## Gümnaasiumi õpilased Islandil

Suure-Jaani gümnaasiumi õpilastel oli võimalus osaleda Erasmus+ programmis. Erasmus+ projekti kaudu on võimalik õpilastel reisida ja harjutada inglise keelt Tšehhis, Rootsis, Islandil, Sloveenias ja ka Eestis.

Selle aasta kevadel majutasime õpilasi välisriikidest meie ja nüüd oli võimalus meil külastada Islandit.

Reis Islandile oli pikk, 3-tunnine bussisõit Suure-Jaanist Riiga, 4-tunnine lennureis Riist Reykjaviki, Islandi pealinna ja sealt 5-tunnine bussisõit Lundarskoli. Sellesse nädalasse mahutus väga palju põnevat. Käisime kohvikus, millest avanes vaade lehmalauta, jõulumaaale, mis on aastaringelt avatud. Nädala jooksul tutvusime Akureyri linnaga, toimusid erinevad töötoad Lundarskolis ning veetsime aega peredega. Imeline loodus – Island on ju vulkaanide saar.

Kui nüüd väga aus olla, siis kolmapäev oli meie



Vasakult: Margit Kirss, Anneli Joandi, Lisete Hunt, Elemari Vendelin, Mia Marii Kibar ja Rasmus Hunt. FOTO: Margit Kirss

jaoks kõige põnevam päev üldse. Käisime Godafossi joa juures, mis on üks Islandi suurematest jugadest. See vaade, mis sealt avanes, oli imeline. Seejärel Dimuborgiri laavaväljal, mis on suur väli täis erikujulisi kiviskulptuure. Need on tekkinud laava voolamise tagajärjel.

Kolmandaks kohaks oli Namaskardi Geotermiline piirkond. Seal ümberringi

kõik kees ja auras. Maa sees olid kuumaveallikad ja mudaaugud, mis mulksusid. Kõik oli auru sees ja haises väävlil järgi. Kuigi hais oli ebameeldiv, oli minu arvates sinna minnek seda väärt, ega sellist asja Eestis ei näeks.

Järgmisena käisime Hverfjalli vulkaani juures. Sinna otsa ronides oli natukene külm ja tuuline, aga see vaade, mis meid seal

ülevaade ootas, oli imeline, said näha kõike, mis toimus ümberringi, samuti avanes vaade vulkaani sisse, mis oli suur auk.

Päev lõppes Geotermilise SPA Blue Lagoon külastusega, see on inimeste poolt loodud veehooldla. Ainus asi, mis neid eristab teistest Blue Lagoonidest, on see, et nende vesi ei ole soolane. Vee temperatuur on aastaringelt 37–39° C kraadi. Arvatakse, et see vesi aitab nahaprobleemidega inimesi.

Reis Islandilt tagasi Eestisse oli väsitav ning tundus, nagu see läks aeglasemalt kui Islandile minnes. Koju jõudes saime me kõik puhata veel ühe päeva enne kooli naasmist. Tunnen Islandist natukene puudust ja loodan veelkord oma elus sinna tagasi minna.

MIA MARI KIBAR  
Suure-Jaani gümnaasium  
11. klass

## Tunne ja tea, siis saad ka kaitsta!



Vahur Sepp Kalevipoja Kojas.

FOTO: Eda Miljand

Tänu KIK-i projektile külastasid 8.–9.klassi õpilased Jõgevamaal Kalevipoja Koda. Asjaliku loenguga esines seal loodusemees Vahur Sepp. Mõnusalt võrtsika kõnepruugiga haaras ta enam kui kaheks tunniks õpilaste tähelepanu. Mõningaid mõtteid, mille üle õpilased veel järgnevatelgi päevadel arutlesid.

Meie metsade ohtlikum loom on puuk, kelle tõttu kannatab igal aastal üha rohkem inimesi.

Inimesega kohtumisel ehmatab viletsa nägemisega karu endal kõhu lahti. Sel aastal jätsid karud viljapõllud rahule, sest sarapuud olid pähklikrad.

Mõistlik oleks kütitud ulukite karvakasukas väärindada – rohelistel võidelgu vaid karusloomakasvanduste vastu.

Kui talvel emakaru üles äratada, ei naase ta poegade juurde. Kuna pojad on sündinud magavale emale, siis emakaru ei teagi, et on emaks saanud. Mingeid emainstinkte ei saa seetõttu olla. Aga paraku ei ole mõistlik ka inimesel karupoegi üles kasvatada. Karu peab oskama inimesest eemale hoida, mitte teda sõbraks pidama. Muidu juhtubki nii, et karu istub majatrepil ja ootab pererahvast enda seltsi juttu ajama.

Loodushoid algab siis, kui inimene tunneb loodust. Õppigem näiteks kõiki Eesti puuliike eristama ja liiginimega kutsuma!

EDA MILJAND

loodusainete ja ettevõtluse õpetaja

## Sípsíkul tel káis jalgrattapäeval külaline



FOTO: Erakogust

Suure-Jaani lasteaias oli 10. oktoobril jalgrattapäev. Tavaliselt tehakse sellel päeval kokkuvõtteid eelnevast võistlusest täis nädalast, sel aastal aga ilm meie ettevõtmist ei soosinud ja kolisime siseruumidesse ning ajasime veidi jalgrattajuttu.

Külla kutsutud profirattur Josten Vaidem tuli, kaasas võistlusratas, -jalanõud, võistlusvorm ja kiiver, kaasas oli ka suur Prantsusmaalt võidetud karikas. Josten rääkis lastele jalgrattasportlase treeningutest, tootmisest ning võistlustest. Lootustandev oli teadmine, et piisava pealehakkamise korral võib juba eelkooliealine, kes on saanud 7-aastaseks, liituda Viljandi Rattaklubiga ning asuda treenima, et piisava sihikindlusega treenides kunagi pjedestaalile jõuda. Põnev oli kuulda, et rattaga võisteldakse maanteeõidus, maastikusõidus, BMX krossis ning trekisõidus.

Täname Josten Vaidemit külaskäigu ning majale toodud kingituste eest. Saadud kiiver, mütsid ning helkurvest kuluvad kindlasti ära, et õpetada ka edaspidi lapsi ohutult liiklema. Soovime kogu maja poolt ratturile edaspidiseks visadust, mis viiks soovitud tulemusteni.

ENELI KAUGERAND  
tervishoiutöötaja



# Olustvere võidutses Kõpus

Pühapäeval, 6. oktoobril peeti Kõpus Lehola-Lembitu mängude kabeturniir ja naiste võrkpallivõistlus. Kabes oli noortest parim Monis Brauer Suure-Jaanist, naiste esikoha võitis Eha Sepp Reegoldist ning meeste parim oli lisapartiide tulemusena Margus Jaansoo Hillar Kuhu ees. Piirkondadest läks esikoht Olustverele Kildu ja Võhma-Kõo ees.



46. Lehola-Lembitu mängude parimad naiste võrkpallis.

Naiste võrkpalli võitis samuti Olustvere esindus (Egle Pesti, Liis Laansoo ja Hele-Riin Sova), teine oli Kildu ning kolmas Sür-gavere esindus. Õnnitleme võitjaid, täname kõiki osalejaid ja loomulikult kohtunikke ja korraldajaid – Hugo Hommik, Erla Soots, Kalev Heli ja auhinnad üle andnud piirkonnajuht Kärt Linder.

## Balteco Eesti meistrivõistlused lauatennises

Meie valla esindusvõistkonnad osalesid 12. oktoobril Balteco Eesti meistrivõistlustel lauatennises. II liiga võistkond saavutas neljast mängust kaks võitu ja pidi kahjuks kahel korral tunnistama vastaste paremust. Kolmanda liiga võistkond, kes mängis kodusaalis, pidi samuti kahel korral tundma kaotusekibedust ja kahel korral võeti võit. Viiendas liigas mängiv

noortest kokkupandud tulevikuvõistkond (Taavi Olesk, Alari Adamson, Raiko Valo, Rauno Valo, Tener Kabanen ja mängiv treener Reino Rass) alistas oma vastased kõigis kolmes mängus. Täname kõiki lauatennisistest valla esindamise eest meistrivõistlustel ja soovime 2. mängudepäevaks suuri õnnestumisi!



Meie esindajad Eesti võistkondlikel meistrivõistlustel lauatennises. FOTO: Reino Rass

## Kõo noortetuba läbis uuenduskuuri

14. oktoobril avasime uuenduskuuri läbi teinud Kõo noortetuba. Kõo noorte kohtumispaik sai värske kuue tänu projektile „Uued võimalused maa-noortele Kõos“, rahastajaks PRIA Leaderi programm MTÜ Võrtsjärve Ühenduse kaudu. Nüüdseks on noorte käsutuses uus mööbel ja kööginurk koos vajaliku tehnikaga, kvaliteetsed ja atraktiivsed mängud (õhuhoki, korvpallimäng), helitehnika, videoprojektor ek-



Kõo noortetuba uues kuues.

raaniga ja arvutimängu-ki. Ruumid parendati suures osas omal jõul, suurimad tänud selle eest

Tarmole ja Aleksandrile! Uuenenud noortetuba on nüüd hubane ja mõnus paik paljudeks üritusteks,

miks mitte ka sünnipäevade pidamiseks. Täna kõik tublisid inimesi, kes andsid oma panuse Leader-projekti kirjutamisel, elluviimisel ja aruande esitamisel! Soovime kohalikule noortehühile Aleksandrile palju jõudu ja jaksu ning noortele rõõmu uutest võimalustest, pealehakkamist ning vahvat koostööametamist! Täname kõiki avasündmusele kohaletulnuid, kes noorte tegemistele kaasa elasid!

## 17. ümber Võhma linna jooks

29. septembril toimus Võhmas taas traditsiooniline sügisjooks. Sel aastal oli nii mõnigi asi teisiti. Esiteks sai jooksurada veidike uuendust, varasema 3,2 km asemel tuli osalejatel läbida nüüd 4 km. Teiseks avanes pisematel jooksusõpradel võimalus jooksupeost osa võtta. Nimelt toimus sel aastal esimene lastejooks. Selle eestvedajateks olid Ketlin Salla, Marge Allmaa, Annika Kaup, Eva Ibrus ning Anneli Rikk. Korraldajad arvestasid 40 lapsega ning ka see arv oli algul võetud suure varuga. Kuid võta näpust, kõigile üllatuseks oli lastejooksul osalejaid üle 40! Korraldajatel oli hea meel näha, et sport ka kõige pisemate seas nii populaarne on.



Jooksuhuvilised stardijoonel Ümber Võhma linna jooksul.

Päeva alustasidki lapsed. Võhma staadionil läbisid lapsed vastavalt vanusele distantsi, kõik osalejad said kaela Võhma koolinoorte poolt loovtöö raames valmistatud medali ning pisikese kingikoti, et peale jooksu energiarikas täiendada. Peale lastejooksu oli kord juba kogenumate jooksjate käes. Esimest korda oli põhidistantsi läbijatel võimalus ka ühisel soojendusvõimlemisel osaleda, mille viis läbi Ketlin Salla. 4 km ringil

osales rekordiliselt 84 jooksuhuvilist. Jooksu üldvõitja oli Aaron Kais, kes läbis raja 13 minuti ja 11 sekundiga. Naiste võit läks Inga Kreele, kelle ajaks oli 16 minutit ja 15 sekundit.

Täname Võhma noori, kes olid suurteks abilisteks sündmuse korraldamisel – nii ettevalmistusprotsessis kui ka sündmuse ajal. Samuti suur tänu ka Põhja-Sakala vallavalitsusele ja Mati Adamsonile, kes toetasid Võhma jooksu korraldamist.

Eriline tänu meie sponsori-tele: Võhma Valgusevabrik, kes valmistab kaunid Võhma lastejooksu logoga tännüküünlad; Saaremaa Delifood OÜ, kes andis lastele Saare kohukesed; Largo AS, kes toetas meid mahladega. Aitäh ka kõigile osalejatele!

Kohtume taas järgmisel aastal!

Tekst ja foto  
KADI ROHELPUU  
SK Võhma

## Võhma staadionil valmis väljõusaal



Võhma väljõusaal.

Võhma staadionil valmis tänu spordiklubi Võhma tublidele eestvedajatele väljõusaal. Projekt „Võhma väljõusaal“ sai rahastuse PRIA Leaderi programmist MTÜ Võrtsjärve Ühenduse kaudu. Nüüdsest on staadionil neli uut jõumasinat, rööbaspuud ja kang, treenimiseks annab see hea võimaluse nii kooliperale kui kõigile spordisõpradele. Väga meeldiv koostöö oli projekti ellu viies Viljo Prantsuse, Virgo Õitspuu, Avo Põdra ja Enno Rohelpuuga. Ühiselt toimetades sünnib alati parem tulemus ning kindlasti tunnevad uuest ja tänapäevasest sportimisvõimalusest rõõmu paljud. Hea on tõeada, et lisaks vallale pani õla alla ka kohalik ettevõtja. Sõbralik ja tulemuslik ühistegevus toob edu, loodame seda samal moel jätkata.

## Kuldsed naised ja mehed Naabrite turniiril võrkpallis

Reedel, 18. oktoobril sai Kolga-Jaani spordihoones lõpplahenduse pikkade traditsioonidega Naabrite turniir võrkpallis. Seekord õnnestus nii meie naiskonnal kui ka meeskonnal kõik suurepäraselt. Näidati väga hingestatud ja võitluslikku mängu, mis tõi mõlemad võitja rändkarikad koos võiduemotsioonidega meie tublidele võrkpalluritele. Täname kõiki mängijaid, kes kaks pikka õhtut saalis veetsid ja nende kaasasid ning noormängijate vanemaid! Nendel õhtutel mängu vaadanuna võib kindlalt tõeada – võrkpall on tõesti võrratu. Täname kõiki konkurente ja ootame teid märtsis samale turniirile juba meie spordisaali!

## Sulgpallis jäi võit Suure-Jaani



46. Lehola-Lembitu mängude parimad sulgpallis 40+.

46. Lehola-Lembitu mängude sulgpallivõistlusel selgusid parimad. Tüdrukutest pälvis esikoha Ingrid Aule Suure-Jaanist, poistest Kildut esindanud Egerd-Meelis Eelmäe, naiste parim oli suurejaanilane Pille-Riin Sepp, meeste edukaim Andrus Kuldkepp Kõidamalt, vanuseklassis N35+ võidutses Anneli Kundla ning M40+ Veiko Sepp (mõlemad Suure-Jaanist). Üldkokkuvõttes läksid esikohapunktid Suure-Jaani esindusele, Kildu oli teine ning Olustvere kolmas. Õnne võitjatele, aitäh kõigile osalejatele ning abilistele Ingrid ja Tiina Aulele!



Spordiudiste tekstid ja fotod\*  
MATI ADAMSON  
spordi- ja noorsootööspsialist  
\*Kui artikli all ei ole nimetatud teisiti



## Hooldekodude kohatasud alates 1. jaanuarist 2020

**Pilistvere hooldekodus** 700 eurot kuus, millele lisandub arsti juures käimise transpordikulu.

**Kõpu hooldekodus** 660 eurot kuus, millele lisandub:  
1) põetismähkmete kasutajatele 35 eurot kuus;  
2) retseptiravimite maksumus isikule ostetud retseptiravimite eest.

**Lõuna-Eesti Hooldekeskus AS hooldekodudes:**  
Karksi Kodu 900 eurot kuus  
Põltsamaa Kodu 920 eurot kuus.

# Koduõde tuleb appi

Eestis on suurepärased haiglad ja parima väljaõppega arstid, kuid ravi- le saamiseks pikad järjekorrad. Maapiirkondades on perearst kaugel, kiirabi üle koormatud, EMO-s tuleb erakorralist abi oodata pool päeva. Eriti raske on eakate ja kroonilist haigust põdevate inimeste olukord.

Haiglasse võetakse neid, kellel on paranemislootust, aga näiteks vähahaige, kes haiglast välja kirjutatud – temaga pole perearstil ega kiirabil midagi peale hakata. Õendushaigla on küll viimane koht, kuhu tahaks sattuda, ja sealgi hoitakse haigekassa kulul vaid 30 päeva. Ka hooldekodu pole raskele kroonilisele haigele õige koht, pealegi ei tee kroonu madratsil pikutamine kedagi tervemaks ega õnnelikuks.

Ma kahtlen, kas Eesti inimeste eluunistus on veeta eluõhtu vanadeko-

dus. Pigem eelistatakse elada oma armsas kodus nii kaua, kui vähegi võimalik – kui oleks kodus kättesaadavad vajalikud hoolekande- ja tervishoiuteenused. Isegi raske ja kroonilise haigusega patsient võiks rahulikult kodus olla, kui keegi käiks süstimas, vererõhku mõõtnas, haavandeid hooldamas, sidemeid vahetamas – mis pole üldsegi arsti töö ja ka perearsti öde igale poole ei jõua. Selleks on olemas vastav tervishoiuteenus – koduõendus.

Koduõde saab aidata haiglast koju saadetud patsiente, liikumisvõimetuid inimesi ja tõsiste probleemidega voodihaigeid, kellel muul viisil abi saamine on raskendatud. Peale süstide ja sidumiste teeb öde kodus vere-suhkru mõõtmist, tegeleb põiekateetriga, eemaldab haavaõmblused, tegeleb lamatiste raviga, teeb kodust taastusravi ja palju

muud. Sellist abi võib vaja minna mitte ainult raskel kroonilisel haigel, vaid ka suhteliselt tervel ja noorel inimesel ajutiselt pärast haiglaravi. Koduõed läbivad vastava koolituse, mis võimaldab neil haige seisundit hinnata, panna õendusdiagnoose ja otsustada, kas patsient vajab mingit muud tervishoiuteenust, nagu eriarsti konsultatsiooni või haiglaravi. Ning muidugi saab koduõelt professionaalset nõuannet, kuidas patsienti kodus hooldada ja mis temaga edasi toimetada.

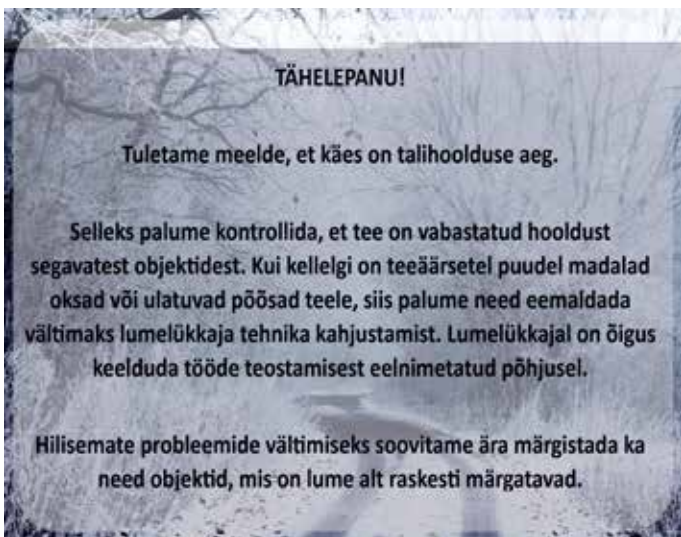
Koduõenduse eest tasub 100% haigekassa. Patsiendi omaosalust, nagu hooldushaiglas, ei ole. Praegu on koduõendus olemas peaaegu igal pool üle Eesti, nii linnas

kui maal, ainult inimesed ei oska küsida. Koduõendusteenusele pääseb arsti saatekirjaga ja oma perearstilt peaksite saama infot, kas teie kodukohas on koduõdesid. Sama võib küsida ka Haigekassa klienditelefonilt.

Kui eriarstile pääsemist ei jõua ära oodata, kiirabi ei aita ja perearst on kaugel, siis väga võimalik, et just koduõde on see, kes teid aitab.

TNP KONSULTATSIOONID

**Põhja-Sakala vallas pakub koduõendusteenust OÜ TNP Konsultatsioonid.**  
Lisainfo saamiseks helistage tel 5560 2892.



### AS SUURE-JAANI HALDUS OTSIB JÕULUKUUSKE!

Sobib minimaalselt 15-meetrine kuusk, millele saab kraanaga ligi

Informatsioon on teretulnud:  
Alvar Veeperv, 515 7662  
Lembit Kruuse, 507 2056

### SUURE-JAANI TERVISEKOJAS SEENIORIDE JOOGA NELJAPÄEVITI KELL 15.30

LISAINFO JA REGISTREERIMINE 432 8124

### SUURE-JAANI TERVISEKODA

#### Füsioteraapiateenuse hinnakiri

Hinnakiri kehtiv alates 04.10.2019

	€
Füsioteraapia individuaalse juhendamise (1 tund)	27
Füsioteraapia individuaalse juhendamise (30 min)	15
Füsioteraapia rühmas (30 min)	4
Füsioteraapia rühmas kaart (10x30 min)	30
Imiku ujutamine vannis (20 min)	6
Imiku ujutamine vannis (5 korda 20 min)	20
Imiku massaaž (kuni 25 min)	8
Imiku massaaž (5 korda kuni 25 min)	30
Imikuga võimlemine rühmas (kuni 5 imikut) koos vanemaga (30 min)	5
Imikuga võimlemine rühmas (kuni 5 imikut) koos vanemaga (10 korda 30 min)	40

Registreerimine telefonil 434 4044  
Registraator: E-R kell 9–17

## Psühholoogiline nõustamine vallas



**Põhja-Sakala vallas Võhma linnas saab abi isienda isiksuse, suhete, elusündmuste ja elumuutustega seotud probleemide ning leinaga toimetuleku puhul.**

**ANNELI STARKOPF** – psühholoog, muusikaterapeut-loovterapeut, superviisor

### Minust

Olen mitme kõrgharidusega spetsialist. Esimene kõrgharidus muusika alal (Tallinna konservatoorium, Tallinna ülikool), seal edasi õpingud psühholoogia magistriastmes (Akadeemia Nord). Olen täiendanud end Tallinna ülikoolis loovteraapia vallas ja superviisori väljaõppes. Oman pikaajalist töökogemust täiskasvanute ja noortega alates 1990. aastast.

Vastuvõtule ootan inimesi, kes soovivad nõustamist erinevatel teemadel. Alaealised lapsed ja noorukid on oodatud vanema nõusolekul.

### Teenused

**Psühholoogiline nõustamine:** 45 min 30–40 eurot  
**Loovteraapia/muusikaterapia:** kohtumise kestus 45 min, hind kokkuleppel (noorukid 30 eurot, täiskasvanud 40 eurot)

Supervisioon on **töölaline nõustamine**, mis ei nõua pikki protsesse, piisab ka 1–2 kohtumisest superviisoriga. Kohtumise kestus

1,5 tundi, hind 50 eurot (individuaalne kohtumine), 15 eurot (grupis osaleja kohta).

### Tööst

Tööd alustasin oktoobris ja nõustamist pakun laupäeviti.

**Eravastuvõtt Võhmas, Väike tn 12a-19.**

Registreerimine telefonil 529 6694 või e-posti aadressil annelyst@gmail.com

Kohtumiseni!

### KOOLIPSÜHHOLOOG

võtab vastu kolmapäeviti kell 14–19 Võhma kooli 3. korrusel kabinetis 307. Kõik lapsevanemad on teretulnud. Teenus on tasuta. Palume külastuse eelnevalt kokku leppida tel 5624 0075. Lea Lükk

### SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK



**20. novembril alates 13st VÕHMA TEENUSKESKUSES**  
**28. novembril alates 10st PÕHJA-SAKALA VALLAMAJAS**

**ETTEREGISTREERIMINE telefonil 5323 2454**

## Spordivõistlused

- 2. novembril kell 10 Kildu kooli XI vilistlasturniir males endises Kildu koolimajas.
- 2. novembril kell 11 Võhma Sasku III etapp Võhma Vaba Aja Keskuses.
- 5. novembril kell 15 Põhja-Sakala valla noorte meistrivõistlused kiirmales Suure-Jaani koolis.
- 7. novembril kell 18 XXII võrkpalli sarivõistlus meestele Sürgavere spordihoones.
- 14. novembril kell 18.30 XI Võrkpalli sarivõistlus naistele Sürgavere spordihoones.
- 15. novembril kell 19 Lõuna-Eesti sügisturniir 2019 4+ korvpallis kohtuvad Suure-Jaani – Veetõke meeskonnad Sürgavere spordihoones.
- 16. novembril kell 16 Viljandimaa meistrivõistlused korvpallis Põhja-Sakala – Hansa IT Viljandi spordihoones.
- 17. novembril kell 10 Eesti võistkondlikud lauatenise meistrivõistlused: III liiga Paikusel, II liiga Viljandis ja V liiga Haapsalus.
- 17. novembril kell 14 Lehola-Lembitu mängud bowlingus Viljandi Fire Starter Bowlingus (Riia mnt 52 f). NB! Eelregistreerimine kohustuslik, tutvu juhendiga kodulehel!
- 19. novembril kell 15 Põhja-Sakala valla noorte meistrivõistlused kiirmales Suure-Jaani koolis.
- 21. novembril kell 18 XXII Võrkpalli sarivõistlus meestele Sürgavere spordihoones.
- 23. novembril kell 11 46. Lehola-Lembitu mängude meeste võrkpalliturniir Sürgavere spordihoones.
- 1. detsembril kell 16 46. Lehola-Lembitu mängude mälumäng Suure-Jaani noortekeskuses.
- 5. detsembril kell 18 XXII Võrkpalli sarivõistlus meestele Sürgavere spordihoones.
- 8. detsembril kell 11 XXI Pilistvere jõuluturniir males Pilistvere rahvamajas.

Täpsem info: noortekas.suure-jaani.ee



## Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Kõpu Peetri kogudus

Ma tean, et mu Lunastaja elab ja Tema jääb viimsena põrmu peale seisma. li 19:25.

P, 3. novembril kell 11 reformatsioonipüha ja hingedepäeva armulauaga jumalateenistus.  
T, 5. novembril kell 12 külatund Puiatu raamatukogus.  
P, 10. novembril kell 11 armulauaga jumalateenistus.  
P, 24. novembril kell 11 igavikupüha armulauaga jumalateenistus.  
T, 26. novembril kell 12 külatund Puiatu raamatukogus – adventi- ja jõulukaunistuste töötuba. Kirikutund Kõpu hooldekodus.  
L, 30. novembril Talgud kirikus – kuuse ülesseadmine ja kiriku kaunistamine.  
P, 1. detsembril kell 11 I adventi armulauaga jumalateenistus ja kihelkonna adventiküünla süütamine. Laternad kaasa! Glögi ja piparkoogid.  
T, 3. detsembril kell 12 külatund Puiatu raamatukogus.  
P, 8. detsembril kell 11 II adventi armulauaga jumalateenistus.

Leerikursuse, kiriklike talituste, hingehoiu ja info osas võtke julgelt ühendust!  
Koguduse õpetaja: Hedi Vilumaa, 5348 5573, hedi.vilumaa@eelk.ee.  
Koguduse juhatuse esimees on Taivo Lehesmets.  
Veebiinfo: www.facebook.com/kopupeetri

**Õpetaja Hedi Vilumaa on puhkusel**

**21. oktoober – 24. november.**

**Kiireloomuline info ja talitustest teatamine võimalik.**

### Täname liikmeannetuste ja toetuste eest!

Annetused saab teha EELK Kõpu Peetri koguduse nimele kirikus õpetaja või koguduse nõukogu liikmete kaudu või ka pangas:  
SEB EE161010302004842004; Swedbank EE662200221046240412.  
EELK Kõpu Peetri kogudus, Pärnu mnt 1, Kõpu, Põhja-Sakala vald, 71201 Viljandimaa

## Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Suure-Jaani Johannese kogudus

Ma tean, et mu Lunastaja elab ja Tema jääb viimsena põrmu peale seisma. li 19:25.

P, 3. novembril kell 14 reformatsioonipüha ja hingedepäeva armulauaga jumalateenistus.  
P, 10. novembril kell 14 armulauaga jumalateenistus.  
P, 24. novembril kell 14 igavikupüha armulauaga jumalateenistus.  
P, 1. detsembril kell 14 I adventi armulauaga jumalateenistus ja kihelkonna adventiküünla süütamine.  
kell 16 adventiküünla süütamine Suure-Jaani Tervisekojas.  
P, 8. detsembril kell 14 II adventi armulauaga jumalateenistus.

Kiriklike talituste, hingehoiu ja info osas võtke palun ühendust!  
Koguduse hooldajaõpetaja: Hedi Vilumaa, 5348 5573, hedi.vilumaa@eelk.ee.  
Veebiinfo: www.facebook.ee/EELK-Suure-Jaani-kogudus

**Õpetaja Hedi Vilumaa on puhkusel**

**21. oktoober – 24. november.**

**Kiireloomuline info ja talitustest teatamine võimalik.**

### Täname liikmeannetuste ja toetuste eest!

Annetused EELK Kõpu Peetri koguduse nimele:  
SEB EE941010302008924009; Swedbank EE772200221058655147.  
EELK Suure-Jaani kogudus, J. Kõleri 1, Suure-Jaani, Põhja-Sakala vald, 71503 Viljandimaa

## Pilistvere koguduse teated

L, 30. novembril, andrepäev. Kihelkonna ümarlaud pastoraadis kell 14. Jumalateenistus talvekirikus kell 16.30.  
P, 1. detsembril, esimene advent. Kirikuaasta algus. Jumalateenistus armulauaga kell 13.  
P, 8. detsembril, teine advent. Igal pühapäeval jumalateenistus kell 13.  
Kuu esimesel pühapäeval kaetud armulaud.

EELK Pilistvere kogudus tänab kõiki toetajaid ja annetajaid.  
Liikmemaksu saab tasuda või annetust teha EELK Pilistvere Andrease koguduse kontole Swedbank EE692200001120224888 või koguduse kantsleis sularahas.

EELK Pilistvere Andrease kogudus, Pilistvere küla, Põhja-Sakala vald, 70502 Viljandimaa  
tel 553 2789, pilistvere@eelk.ee



## Helle 60

Sünnipäeval õnnitlevad  
Eike, Tiit, Indrek, Regina,  
Elis, Liine, Iris, Heili, Erik

Muusikute fond PLMF ja Pilistvere Rahvamaja esitlevad

**6.12 kell 18.00**  
Pilistvere Rahvamaja

**Jõuluootus**

Andreas Lend tšello  
Allan Jakobi akordion

Kavas: Piazzolla, Villa-Lobos, Eller jt  
Sisepääs 3€, õpilastele tasuta

www.plmf.ee

**SALVA**  
KINDLUSTUS

Annan konsultatsiooni kõigis kindlustusliikides.  
Samas kindlustuslepingute sõlmimine.  
Telefonid 433 4186, 5635 6178 – Eeri Palu,  
Viljandi ja Valga esinduse juhataja

**KODUMASINATE  
REMONT**

Helista: 517 9771

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.  
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või aetseda piiranguvööndis.  
Telefon 5611 1900

**Kõo raamatukogus**

2.-13. detsembrini  
kohaliku käsilöö nädal ja müük  
**Jõulud on ukse ees**  
Tulge vaatama, müüma ja ostma!

Info: tel 437 8849 (EELK raamatukogu), 53391 1701 (Kõo).

# KONDASE MAJA

**11. novembril kell 18**  
**KANGAST LILLEDE ÕPITUBA.**  
Õpetab Kõpu naiselts.

Osalustasu 7 eurot.

Võta kaasa käärid, võimalusel liimipüstol ja erinevaid kangatükke ning kindlasti hea tuju!

Eelregistreerimine Suure-Jaani kultuurimajas või telefonitsi kuni 6. novembrini.

**16. novembril kell 12**  
**EESTI PARIMAD SELGELTNÄGIJAD.**

Kuidas ennast kaitsta pahasoovlike inimeste eest?  
Kuidas kodu puhastada negatiivsest energiast?  
Kuidas leida armastust?

Pilet 10 eurot.

**23. novembril kell 14**  
**KLUBI MEELESPEA KADRIBALL**  
**PUHKPILLIORKESTRIGA.**

Riietus vastavalt temaatikale.

Osalustasu 3 eurot.

Tantsuks mängib ansambel A.G.E.

Tule ise ja võta sõber kaasa. Lauake kata end.

**30. novembril kell 11–18**  
**ÕPITUBA "KOOME ENDALE JÕULUDEKS**  
**PITSKLEIDI" I OSA.**

**1. detsembril kell 10–14**  
**ÕPITUBA "KOOME ENDALE JÕULUDEKS**  
**PITSKLEIDI" II OSA.**

**1. detsembril kell 16**

Suure-Jaani Tervisekoja terrassil

**I ADVENDIKÜÜNLA SÜÜTAMINE.**

Võta kaasa küünal ja vii jõulutuli endale koju!

**3. detsembril kell 18**  
**JÕULUKUULIDE MEISTERDAMISE**  
**ÕPITUBA.**

Õpetab Kõpu naiselts.

Osalustasu 7 eurot.

Võta kaasa käärid, võimalusel liimipüstol ja erinevaid kangatükke ning kindlasti hea tuju!

Eelregistreerimine Suure-Jaani kultuurimajas või telefonitsi kuni 29. novembrini.

**TELEFONID 5332 1335, 437 1386**

## Võhma Vaba Aja Keskuses:

15.11. kell 18 VÕHMA PUHKPILLISTUUDIO KONTSERT.

01.12. kell 16 ADVENDIKÜÜNLA SÜÜTAMINE  
Võhma bussijaama platsil.

06.12. kell 18–23 noorte jõulugala ja disko.

28.12. kell 19 AASTALÕPUPIDU ansambliga MaMa. Showprogramm tantsutrupilt Ciara. Õhtujuht Artur Raidmets.

VÕHMAS Konsumi kõrval avatud

**Lillepood**

teisipäevast reedeni 9–17, laupäeval 9–14,  
pühapäeval ja esmaspäeval suletud.

Tel 5617 8400. Küllastage meid!

Müügil lõikelilled,  
toa- ja potililled, lilleseaded.  
Tellimisel leinaseaded, leinapärjad.  
Ilutulestik ja jõulutuled.





Tegevussari "Vanast uus"  
**Jõuluehted**

16. novembril kell 14  
Kõpu Külustuskeskuses  
õpituba "Vanast uus".

Teeme koos jõuluehteid  
Kaasa võtta käärid ja osalustasu 4 eurot.

INFO JA REGISTREERUMINE  
53422864 (MARGIT)



KLUBI MEELESPEA  
**KADRIBALL**  
PUHKPILLIORKESTRIGA

23. NOVEMBER 2019 KELL 14 KONDASE MAJAS

RIIETUS VASTAVALT TEMAATIKALE.  
TANTSUKS MÄNGIB ANSAMBL A.G.E.  
TULE ISE JA VÕTA SÕBER KAASA.  
LAUAKE KATA END.  
OSALUSTASU 3 EUROT.



**PILISTVERE KIHELKONNAPIEV**  
"Tesi keetes ja cesti meel"  
30. novembril Pilistvere rahvamajas

Kell 14.00 kihelkondlik ümarlaud pastoraadis  
Kell 15.30 mälestusküünalde süütamine kalmistul  
Kell 16.30 kontsert-palvus talvekirikus  
Kell 18.00 Pilistvere kihelkonna isetegevuslaste  
kontsert rahvamajas  
Kell 20.00 tantsuõhtu ansambliga **ALDERJANTS**  
Toimub oksjon!

Tantsuõhtu pilet 5,-  
Isetegevuslastele tasuta

Avatud on baar

Toetavad: EELK Pilistvere kogudus, Türi vald, Järva vald, Põhja-Sakala vald



**I adventiküünla süütamine**

Suure-Jaani Tervisekoja terrassil  
01.12.19 kell 16.00

Adventisõnumi toob  
Suure-Jaani koguduseõpetaja  
Hedi Vilumaa

Abivallavanem Jaanus Rahula  
tervitus

Võta kaasa küünal ja vii  
adventituli ka oma koju!



Esmaspäeval, 2. detsembril kell 16  
**Looduslikest materjalidest  
jõulukaunistuste  
meisterdamine**  
Kõo teenuskeskuses

Info Silvi Annus tel 5301 2279



KÕPU PÕHIKOOLI  
ÕPILASTE  
**JÕULULAAT**  
7. detsembril  
kell 12-14  
Suure-Kõpu mõisas  
Olete oodatud!



Tritskleidi kudumise koostööd Suure-Jaani  
30. nov - 1. det 2019!

"Tritskleidi kudumise koostööd Suure-Jaani Kultuurimajas!"  
Kursus toimub laupäeval 11.00-18.00  
pühapäeval 10.00-14.00  
Kõik vajalik vahendid oleme!

Kursuse hind 95,-€  
Etteregistreerimine vajalik: haapsall@gmail.com  
või helista: 56488345

*Sa soovid pitskleiti kududa, aga veel ei oska... -  
siin on Sinu võimalus!*

30. novembril - 1. detsembril  
juhendab Ivika Viljasaar Suure-Jaani  
kultuurimajas pitskleidi kudumise  
huvilisi.

**Kursus toimub: laupäeval, 30.  
novembril kell 11-18 ja pühapäeval,  
1. detsembril kell 10-14.**

Tänaseks olen kleidikudumise  
võlumaailma tutvustanud paarisajale  
naisele üle Eesti, mille tulemusena  
on sündinud imelisi kunstiteoseid.  
Oma-ja emakootud pitskleitides on  
lõpetatud lasteaedu-koole ning väi-  
satud tähtsaid kodu- ja välismaiseid  
sündmusi.

Kursuse käigus õpime, kuidas  
valida lõnga ning sellest kududa  
unistuste kleit. Koome, joonistame,  
arvutame ja räägime läbi kõik etapid,  
mida Sul kleidi kudumiseks teada  
on vaja. Me ei aja taga kiirust ega  
professionaalsust, vaid oluline on  
teada saada, mida jälgida ja kuidas  
teostada!

Kursuse hind 95 eurot sisaldab  
koolitusmaterjale, vajalikke tarvi-  
kuid, lõunasnäkki ja kohvi-teeid ning  
tohtult head seltskonda kahe päeva  
jooksul. Lisaks ajalimiidita igakülgne  
koolitusjärgne tugi.

Tasumine toimub arve alusel ette-  
maksuna. Oma osalemissoovist anna  
teada e-posti teel: haapsall@gmail.  
com või Haapsalu sallilehe sõnumite  
kaudu või Suure-Jaani kultuurimajja.  
Grupi suuruseks on 15 osalejat.

Minu enda pagasis on praeguseks  
12 pruutkleiti ning sama palju pidu-  
likke pitskleite suurtele ja väikestele.  
Vaata <https://www.facebook.com/Haapsalusallid>.

IVIKA VILJASAAR  
juhendaja



## Õnnitleme lapse sünni puhul!



Allotar Allakul ja Heiko Kalvetil Paaksima külast sündis poeg **JAHN MARTIN** Kalvet

Krista Sikoral ja Alvar Kanguril Kõo külast sündis tütar **KATARINA** Kangur

Kaisa Rannikul ja Ragnar Mahlal Võhma linnast sündis poeg **KRISS-ROBIN** Mahla

Marje Koiksaarel ja Martin Sellisel Kabila külast sündis poeg **LUKAS** Sellis

## KUULUTUSED

OÜ ESTEST PR **ostab metsa- ja põllumaad**. Tel 504 5215, 514 5215; info@est-land.ee.

Värske **looduspuhas mesi** otse mesinikult. 7 € / kg. Alates 5 kg on hind 6 € / kg ja kohale toomine Põhja-Sakala valla piires tasuta. Tel 5347 9520.

Kutseline **korstnapühkija**, töödele akt. Tel 5689 0125.

Ostan kasvava **lepa raieõigust**. Tel 5333 7526.

### Hingesaatjad

Matusetalitus, mis toob hinge rahu!

**Kõik matusteks vajalik ühe koha pealt!  
Meie büroo leiad Vaksali 14, Viljandi**

+372 558 6502 vastab 24/7  
www.hingesaatjad.ee  
www.facebook.com/Hingesaatjad

Matusekorraldus kogu Viljandimaal!

## Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi!

HILJA ROOSILEHT	28.11.1921	98	KALEV ALLE	13.11.1937	82
MEETA LOIM	27.11.1926	93	ANTS KUUSIK	17.11.1937	82
AKSEL PIKK	01.11.1927	92	ANTS ANIMÄGI	25.11.1937	82
HARRI SALUSTE	12.11.1927	92	MILVI SALUSTE	04.11.1938	81
SINAIDA KARTSEPP	06.11.1928	91	AINO PIIR	07.11.1938	81
ARNOLD VARES	08.11.1928	91	ANTS-PÄÄRU MÜÜR	14.11.1938	81
HELMİ MAAKUS	12.11.1928	91	NIINI VESKIOJA	16.11.1938	81
INGRID VÄLJA	25.11.1928	91	ANTS VALG	18.11.1938	81
LEONIDA ROOSMAN	01.11.1929	90	JAAN MÄND	19.11.1938	81
ERNA VEEVERS	23.11.1929	90	MARET REINART	19.11.1938	81
LEIDA KOPPEL	04.11.1931	88	VAIKE TAMM	24.11.1938	81
VALVE SUKK	29.11.1931	88	MILVI SÄÄSK	24.11.1938	81
SULEV SILLAMÄE	03.11.1932	87	ENDEL VAINARU	25.11.1938	81
AINO-AISE ROHILA	21.11.1932	87	ILME KALDOJA	18.11.1939	80
UNO RIISALO	22.11.1932	87	ELVI RIIM	28.11.1939	80
MARTHA LAND	09.11.1933	86	ELVI TUGEVS	29.11.1939	80
MARTA LINNASTE	18.11.1933	86	MAIRE ÖUN	30.11.1939	80
HELGA PIISKOP	05.11.1935	84	HARRY ROSENBERG	02.11.1944	75
KOIDU LAISAAR	09.11.1935	84	ELMI MÄNNASON	08.11.1944	75
AUGUST TOMSON	13.11.1935	84	AAGO METSAR	11.11.1944	75
LAVRIDA AINSALU	13.11.1935	84	TIIT PALLASE	13.11.1944	75
VIIVI LEHISTE	17.11.1935	84	EDA LOIGU	28.11.1944	75
ELVI PALS	18.11.1935	84	MAI PLUUM	29.11.1944	75
JAAN MIKALAI	25.11.1935	84	ÕIE RAAGA	14.11.1949	70
TOOMAS TAMM	02.11.1936	83	AILO LEHESTIK	17.11.1949	70
SILVIA LIPAND	04.11.1936	83	IMBI AAS	25.11.1949	70
ELENA KALA	09.11.1936	83	VASSILI MOESAAR	25.11.1949	70
LINDA LEMMATS	12.11.1936	83	SILVIA HOLDBLOM	29.11.1949	70
VELLO JÜRIMÄE	20.11.1936	83	REIN KARLEP	04.11.1954	65
KALEV VÕITLA	20.11.1936	83	TIIT LAAS	20.11.1954	65
LIILI JERLOV	22.11.1936	83	TÖNU KONT	26.11.1954	65
LEILI RAJAMÄE	27.11.1936	83	VALDEKO SÖÖT	26.11.1954	65
ELLA ŠAŠMAKOVA	01.11.1937	82	VIIVE LEHTLA	29.11.1954	65
REET SIMRAL	07.11.1937	82			
SILVI KULP	07.11.1937	82			
MILVI LÕHMUS	11.11.1937	82			
LINDA TÜRNER	13.11.1937	82			

### Mälestame ja avaldame kaastunnet omastele

<b>HILDA LUIK</b> 24.10.1927 – 27.09.2019	<b>LEILI KOLK</b> 25.02.1932 – 12.10.2019
<b>TIIU REISALU</b> 10.07.1942 – 01.10.2019	<b>AARE TAMM</b> 24.04.1946 – 14.10.2019
<b>HELMİ KELLER</b> 23.07.1934 – 09.10.2019	<b>TEA SAAR</b> 17.02.1962 – 22.10.2019
<b>LEMBIT ROOSILEHT</b> 14.04.1962 – 10.10.2019	<b>KALJULA KOPPEL</b> 14.04.1923 – 24.10.2019

### POTTSEPATÖÖD LOODUSEHITUS ÜLDEHITUS

**HELISTA! +372 5675 1468**  
VAATA! www.stoneandcrystal.ee

### SINU ÜRITUS KILDU KÜLALISTEMAJAS

Kildu külalistemaja pakub sünnipäevade, pulmade, kokkutulekute ning peiede pidamise võimalust kahes hubases saalis. Väike saal mahutab kuni 40 inimest, suur saal kuni 100 inimest. Tutvu meie menüü ja hindadega [www.kildu.ee](http://www.kildu.ee)

Lisaks pakume majutust 1- kuni 4-kohalistes tubades ning sauna kasutamise võimalust kuni 20le inimesele. Võta meiega ühendust, koostame sulle sobiva pakkumise! Kontakt: +372 506 2283, [kildu@kildu.ee](mailto:kildu@kildu.ee)

### HM WISE

Pakume teenust Viljandimaal, kokkuleppel ka mujal Eestis.

**TELLI VEOTEENUS:**  
Hind: 18/km, objektid 306/h

Konteineri pikkus: 6 m  
Mahutavus: 15 m³  
Kandevõime: 14 t

Ka klienti konteineri vedu (konksu kõrgus 1,57 m)

**RENDI MINILAADUR:**  
Hind: 206/h + transport

Minilaadur koos kopa ja harkidega

**VÕTA MEIEGA ÜHENDUST:**  
[heigo@hmwise.ee](mailto:heigo@hmwise.ee)  
**+372 5903 1250**

\*Hinnad sisaldavad teenust koos juhiga ja hindadele lisandub käibemaks.

### Kõik katusetööd Katuste tarvikud Fassaaditööd Üldehitustööd

**Asume Kõidamal**  
**Kontakt: Kalev**  
**telefon 523 9493**

**e-post:**  
[info@ksgmetallic.ee](mailto:info@ksgmetallic.ee)

## LEOLE

Ilmub üks kord kuus

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks.

Toimetusel on õigus teksti redigeerida ja lühendada.

Toimetus: Lembitu pst 42,  
Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala vald.  
Telefon 435 5433.

E-post: [leole@pohja-sakala.ee](mailto:leole@pohja-sakala.ee)

Küljendus ja trükk: OÜ Vali Press  
Pajusi mnt 22, Põltsamaa.  
Telefon 776 8871.

Reklaami hinnakiri:  
Reakuulutus kuni 200 tähemärki 5 €, eraisikule 2 €.  
Reklaamkuulutus 9x5 cm 15 €, koos kujundamisega 20 €.  
Reklaam 2 A3 lehekülge 800 €